

METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

EMBASSY OF FINLAND
BUCHAREST

***M*ETODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Chișinău, 2017

Având drept scop crearea unui cadru social, în care persoanele cu deficiențe de auz, adulți, minori și familiile acestora să-și poată exprima dezideratele, să fie sprijiniți în realizarea drepturilor de cetățean în vederea egalizării șanselor, Asociația Surzilor din Republica Moldova (ASRM) sintetizează problemele sociale cu care, în dorința de a trăi decent și de a se integra în societate, se confruntă acestea. Recunoscând pierderea auzului drept dizabilitate, ASRM promovează limbajul mimico-gestual ca formă a culturii comunității surzilor.

Aprobată pentru publicare de Consiliul Științifico-Didactic al Institutului de Științe ale Educației.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Handrabura, Loretta.

Metodele moderne de studiere a limbajului mimico-gestual în Republica Moldova / Loretta Handrabura, Cornelia Bodorin, Mariana Scripnic ; resp. ed.: Natalia Babici, Victor Koroli ; fotomodel : Olga Soltan [et al.] ; Alianța INFONET, Asoc. Surzilor din Rep. Moldova (ASRM). – Chișinău : ASRM, 2017 (Tipogr. „Garomont-Studio”). – 306 p. : fot.

Aut. sunt indicați pe vs. f. de tit. – Indice de cuvinte și îmbinări : p. 293-303. – Apare cu suportul Ambasadei Finlandei la București. – 500 ex.

ISBN 978-9975-136-38-9 (Tipogr. „Garomont-Studio”).

376.353(478)

H 22

Redactor: *Maria Balan*

Coperta și prepress: *Tipografia „Garomont-Studio”*

© Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin ASRM.

Orice preluare, parțială sau integrală, a textului sau a materialului grafic din această lucrare se face numai cu acordul scris al ASRM.

**Această publicație este realizată de Alianța INFONET
și Asociația Surzilor din Republica Moldova
cu suportul Ambasadei Finlandei la București.**

**Opiniile expuse în lucrare aparțin autorilor
și nu reflectă în mod neapărat poziția Alianței INFONET și
a Ambasadei Finlandei la București.**

Responsabili de ediție:

Natalia Babici, prim-vicepreședinte al Asociației Surzilor
din Republica Moldova
Victor Koroli, Director de proiect, Director executiv Alianța INFONET

Recenzent:

Nicolae Bucun, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar,
Institutul de Științe ale Educației

Autori:

Loretta Handrabura (temele 2, 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23)
Cornelia Bodorin (temele 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24)
Mariana Scripnic (temele 1, 4, 7, 13, 16, 19, 22)

Fotomodele regia executării gesturilor:

Olga Soltan, interpret în limbajul mimico-gestual
Mariana Scripnic, interpret în limbajul mimico-gestual

Fotomodel și aplicarea grafică a gesturilor:

Eugen Munteanov, interpret în limbajul mimico-gestual

Cuprins

<i>Recenzie</i>	6
<i>Abrevieri</i>	8
<i>Cuvânt înainte</i>	9
Termeni și configurații	12
Semnificația mișcărilor în limbajul mimico-gestual	14
Dactilemele limbajului semnelor utilizate în Republica Moldova	16
Alfabetul dactil. Descrierea tehnicii de realizare	17
Cum să folosim limbajul gesturilor?	25
Tema 1. <i>Să facem cunoștință</i>	32
Tema 2. <i>Familia</i>	38
Tema 3. <i>Locuința</i>	48
Tema 4. <i>Numere. Bani</i>	55
Tema 5. <i>Ora. Timpul</i>	64
Tema 6. <i>Anul. Zilele săptămânii</i>	74
Tema 7. <i>Anotimpurile. Fenomenele naturale</i>	82
Tema 8. <i>Culorile</i>	89
Tema 9. <i>Vestimentație și accesorii</i>	98
Tema 10. <i>Obiecte de încălțăminte</i>	105
Tema 11. <i>Produse alimentare</i>	112
Tema 12. <i>Fructe și legume</i>	123
Tema 13. <i>Băuturi</i>	132
Tema 14. <i>Veselă, tacâmuri</i>	139
Tema 15. <i>Oraș și sat</i>	148

Tema 16. <i>Profesii și funcții</i>	155
Tema 17. <i>Școala</i>	163
Tema 18. <i>Medicina</i>	175
Tema 19. <i>Mijloace de transport</i>	184
Tema 20. <i>Sport și agrement</i>	193
Tema 21. <i>Artă și cultură</i>	204
Tema 22. <i>Religia</i>	213
Tema 23. <i>Mediul natural. Flora</i>	219
Tema 24. <i>Animale și păsări</i>	229
Anexa 1. Verbe auxiliare.....	238
Anexa 2. Verbe.....	244
Anexa 3. Adjective.....	254
Anexa 4. Adverbe.....	264
Anexa 5. Întrebări uzuale.....	265
Anexa 6. Semne de punctuație.....	268
Răspunsuri la sarcina IV (b)	269
Indice de cuvinte și îmbinări	293
Despre autori.....	304
Apariții editoriale.....	305

Recenzie

Metode moderne de studiere a limbajului mimico-gestual în Republica Moldova,

Lucrare realizată de Alianța INFONET și Asociația Surzilor
din Republica Moldova, cu suportul Ambasadei Finlandei la București.

Autori: L. Handrabura, C. Bodorin, M. Scripnic, N.Babici.

Se cuvine spus, de la bun început, cu răspicăță convingere, că lucrarea se legitimează cu autoritate ca o scriere de referință, găsindu-și locul firesc în bibliografia esențială a temei. Meritele de seamă ale acestui studiu le vedem în vastitatea informației, în capacitatea de sistematizare și de sinteză, oferind un conspect global, viguros articulat, nu numai asupra limbajului semnelor, ci și asupra metodelor moderne de studiere a limbajului mimico-gestual din arealul Republicii Moldova.

În spiritul științific de abordare a unei probleme, multă vreme lipsită de atenție, autorii privesc limbajul mimico-gestual din mai multe puncte de vedere. În acest context, ei vin cu informații necesare pentru educația surzilor, accentul fiind apăsător pus pe metodele de învățare a limbajului semnelor, pe utilizarea sistemelor computerizate de codificare a informației vizuale prezentate gestual și altele. Folosirea limbajului semnelor ca mijloc de comunicare, ca modalitate de instruire în școli, la locul de muncă este suplimentată cu modele de comunicare a persoanelor cu deficiențe de auz pentru incluziunea lor școlară și socială. În acest sens s-au consemnat o serie de inițiative vizând satisfacerea nevoii de comunicare a persoanelor cu deficiențe de auz.

Această lucrare încearcă să sintetizeze, să clarifice și să actualizeze multitudinea de informații referitoare la modernizarea limbajului mimico-gestual. Astfel, lucrarea este una fundamentală pentru educația și integrarea socio-profesională a persoanelor cu nevoi speciale, fiind concepută ca un util instrument de lucru pentru specialiștii cu sau fără experiență în domeniul vizat. Conținutul volumului a fost elaborat și structurat în acord cu noile strategii și direcții de învățare a limbajului pentru persoanele cu deficiențe de auz.

Cartea poate fi remarcată prin seriozitatea alcătuirii și ținuta științifică, impunându-se ca un corpus documentar necesar pentru intensificarea cunoașterii

limbajului mimico-gestual. Este un instrument de lucru pentru crearea unui cadru social democratic și tolerant, în care persoanele cu deficiențe de auz, adulți, minori și familiile acestora să-și poată exprima dezideratele, să fie susținuți și să aibă șanse egale în viață.

La un nivel înalt sunt demonstrați parametrii de realizare a gesturilor în limbajul mimico-gestual vorbit în Republica Moldova.

Cartea conține imagini grafice concludente care facilitează înțelegerea informației. De apreciat că lucrarea este însoțită de un CD video, care completează materialul didactic din manual, înlesnind rezolvarea sarcinilor la fiecare temă. Evident, acesta oferă posibilitatea de a facilita înțelegerea în detalii a limbajului mimico-gestual.

Terminologia de specialitate actualizată, aspectele privind organizarea studierii limbajului mimico-gestual, modalitățile concise de prezentare a informației și mobilitatea unghiurilor de abordare recomandă această lucrare tuturor categoriilor de specialiști care desfășoară activități de educație, asistență, intervenție și sprijin pentru persoanele cu dizabilități sau cu cerințe educative speciale.

Menționăm necesitatea editării lucrării *Metode moderne de studiere a limbajului mimico-gestual în Republica Moldova* ca sursă pentru publicul larg de auzitori și neauzitori, în special pentru persoanele interesate de domeniu.

Nicolae BUCUN,
doctor habilitat în psihologie, profesor universitar,
Institutul de Științe ale Educației

Abrevieri

ASRM	Asociația Surzilor din Republica Moldova
FSSM	Federația Sportivă a Surzilor din Moldova
LMG	Limbajul Mimico-Gestual
LMGRM	Limbajul Mimico-Gestual din Republica Moldova
LS	Limbajul Semnelor
WFD	Federația Mondială a Surzilor

Cuvânt înainte

Măinile mele sunt...

Ochii mei, urechile mele, vocea mea,

Inima mea.

Ele sunt Eu, cu ele mă identific.

(Amanda Stine, „*Măinile mele*”, 1997)

Prezenta lucrare este un ghid de inițiere în limbajul mimico-gestual utilizat în Republica Moldova, dar și un suport practic pentru familiile care au în grija lor copii cu deficiențe de auz, un instrument util pentru pedagogii implicați în procesul de incluziune socială, pentru studenți, medici, asistenți sociali, pentru persoanele cu deficiențe de auz, care nu cunosc încă limbajul semnelor și pentru toți cei ce doresc să-l însușească la nivelul unei limbi străine.

În Republica Moldova nu s-au efectuat cercetări în domeniul limbajului mimico-gestual, lipsesc studii de analiză a LMG sub aspect lexical și gramatical, de abordare a terminologiei. Marea parte a ceea ce s-a scris despre surzi sunt informații ce țin de aspectele medicale ale surdității, de lipsa auzului. În același timp, tot mai multe persoane manifestă interes față de educația surzilor, accentul fiind pus pe metodele de învățare a limbajului semnelor, pe utilizarea sistemelor computerizate de codificare a informației vizuale prezentate gestual, pe elaborarea de dicționare interactive speciale.

Surzii au propria identitate ca persoane, au cultura și valorile lor. Obiectivul principal al surzilor se referă la recunoașterea oficială a limbajului semnelor, folosirea lui ca mijloc de comunicare, ca modalitate de instruire în școli, la locul de muncă și oriunde este nevoie de a facilita comunicarea cu autoritățile publice și locale, în familie, în societate, pentru a li se oferi servicii de interpretare, a avea acces la informație etc. Lipsa de informare asupra ofertei serviciilor de care are nevoie o persoană cu deficiențe de auz afectează calitatea acțiunilor întreprinse în scopul ameliorării condițiilor de trai ale acestor persoane, iar necunoașterea alternativelor oferite de societate complică calitatea vieții lor din punct de vedere social, emoțional, informațional și economic. Aflându-se în izolare, surzii se pomenesc într-un vid informațional, fără a ști uneori cui să-i ceară ajutor.

Pentru ca deficienții de auz să se poată simți pe deplin integrați în societate, e nevoie de o schimbare de atitudini, căci incluziunea presupune și

conștientizarea fenomenului diversității umane. A considera că o persoană surdă este, de fapt, bilingvă, reprezintă o nouă manieră de abordare a termenului de surditate, fapt ce a condus la schimbări radicale și în studierea limbajului semnelor.

Vectorul integrării europene, declarat în Republica Moldova, dictează o atenție sporită față de persoanele cu probleme de auz, în sensul creării unor condiții adecvate pentru integrarea lor socio-profesională, pentru excluderea factorilor care determină stagnare în manifestările lor.

Astfel, putem afirma că limbajul mimico-gestual este elementul specific din punct de vedere lingvistic, care face din comunitatea persoanelor cu dizabilități de auz una distinctă de alte comunități și un mijloc indispensabil în procesul de comunicare cu/sau alte persoane cu dificultăți auditive.

Este un important sistem comunicațional în cultura acestora, dar și în programele educaționale care-i are în calitate de beneficiari drept grup-țintă.

Noi trăim acum într-o lume a tehnologiei informației tot mai complexă, care solicită ca locurile de muncă viitoare să fie ocupate de persoane cu pregătire școlară cel puțin la nivel de liceu. Faptul că tot mai mulți surzi se înscriu la liceu sau urmează un tip de educație superioară este îmbucurător, cu toate că persistă unele neajunsuri. Noua societate cere ca educația surzilor să fie reconceptualizată și restructurată sau învățământul special să se dovedească destul de adaptativ, pentru a satisface necesitățile de educație ale acestui grup minoritar și cultural deosebit.

Drept confirmare a celor expuse, manualul *Metode moderne de studiere a limbajului mimico-gestual în Republica Moldova* vine să completeze un gol informațional, oferind o metodă rapidă de învățare a limbajului semnelor. Respectând principiul accesibilității, manualul se impune prin claritate și concizie, printr-o imagine grafică adecvată, astfel încât să faciliteze însușirea temelor explicate gradat, pe etape cumulative.

În procesul de învățare, este recomandat ca formarea de cunoștințe în cazul elevilor și studenților surzi să aibă în vedere utilizarea materialelor prezentate sub formă de înregistrări video de pe CD-ul alăturat manualului. De asemenea, puteți accesa platforma digitală Surdoserver.MD – www.surdoserver.md.

Important de menționat că termenul limbajul semnelor (LS) în lucrare este utilizat, de fapt, în același sens ca și termenul limbajul mimico-gestual (LMG).

Vă îndemn să studiați limba maternă a persoanelor neauzitoare, fapt ce vă oferă noi șanse, noi posibilități, noi perspective de afirmare personală. Pentru a reuși în acest demers, trebuie să realizați următorii pași:

- Studiați LMG sistematic câte 1-2 ore în zi sau de 2-3 ori pe săptămână, fără prea mari întreruperi între lecții.
- Analizați detaliat fotografia semnului, parametrii de formare a gestului.
- Uniți semnele LMG cunoscute în propoziții simple.
- Traduceți de sine stătător din limba vorbită în limbajul mimico-gestual.
- Formați dialoguri cu persoanele surde.
- Executați mimica și gestul simultan cu articularea verbală a cuvântului.

Și nu uitați: surzii „aud” cu ochii!

Astfel, însușirea limbajului mimico-gestual, cu ajutorul acestui manual, va corespunde unui proces complex, motivat și motivant, având componentele corespunzătoare cerințelor unui proces modern de predare-învățare: conversațională – prin dialoguri, lexicală – prin vocabularul introdus pe câmpuri lexicale, gramaticală – prin structurile gramaticale de bază, pragmatică – prin performarea unor acte de vorbire, culturală – prin cunoașterea unor valori culturale.

Salut cu mare bucurie apariția acestei lucrări, care este rodul eforturilor depuse de Alianța INFONET, în parteneriat cu Asociația Surzilor din Republica Moldova și cu susținerea financiară a Ambasadei Finlandei la București.

Aducem mulțumiri și pe această cale atât Ambasadei Finlandei la București pentru sprijinul acordat la realizarea acestui proiect, cât și celor care au colaborat la realizarea acestei lucrări: autorilor Loretta Handrabura, Cornelia Bodorin, Mariana Scripcic, fotomodelelor Olga Soltan și Eugen Munteanu.

Nu am iluzia că această carte nu va fi utilă – ea își va atinge scopul, fiind binevenită la noi în republică. Aș vrea în mod deosebit ca acest volum să îi determine pe cititori la deschidere spre comunicare, or, cei care aud și cei care nu aud au de învățat unii de la alții, apropiind cele două lumi.

Natalia BABICI,
prim-vicepreședinte al Asociației
Surzilor din Republica Moldova

Termeni și configurații

În limbajul mimico-gestual vorbit în Republica Moldova sunt cinci parametri de formare a gestului:

Configurația palmei reprezintă forma specifică pe care o ia palma pe parcursul executării unui semn (palmă deschisă, curbată sau în formă de con).

Poziția reprezintă zona în care semnele sunt executate pe verticală, între spațiul de deasupra capului până la talie și pe orizontală de la un cot la altul, când brațele sunt ușor îndoite (trunchi superior, trunchi inferior, cap, membre inferioare).

Orientarea se referă la relația palmei în raport cu corpul (exterior, interior, lateral, în sus, în jos, oblic sus, oblic jos).

Mișcarea este un parametru complex (mișcări simple, complexe, simultane, simetrice, în plan vertical, în plan orizontal, circulare, semicirculare, repetitive).

Mimica și limbajul trupului sunt elemente non manuale, produse de părți ale corpului, altele decât mâinile (acțiuni ale capului, feței).

Configurația palmei, de obicei, repetă dactilul alfabetului limbii române ori dactilul alfabetului limbii ruse (de exemplu, configurația „a” ori cifra „200”).

Poziția, care reprezintă zona în care gestul este executat, se observă în imaginile alăturate și se precizează prin descrierea gestului.

Orientarea semnului este indicată prin simboluri grafice pe imaginea fotografică.

„Degetul mare vertical”

„Picătura”

„Cheița” („Cârligul”)

„Căușul”

„În formă de con”

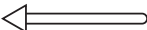

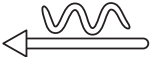
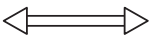
„Jumătate de deget”

„Degetul arătător” („Indexul”)

Semnificația mișcărilor în limbajul mimico-gestual

	Mișcarea mâinilor lateral
	Mișcarea mâinilor în linie curbă dreaptă / stânga
	Mișcarea mâinilor în forma de cerc separat de corp
	Mișcarea mâinilor în jos
	Mișcarea mâinilor în semicerc
	Mișcarea stânga / dreapta, brațul fixat
	Mișcarea în semicerc dreapta
	Mișcarea palmei sub formă de curbă
	Mișcarea în formă de cerc cu palma în față
	Mișcarea bruscă a mâinii în formă zig-zag

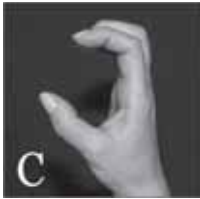
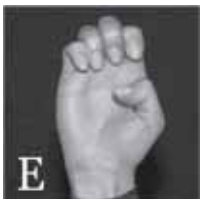
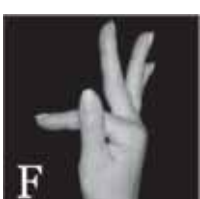
	Mișcarea sub formă de valuri
	Mișcarea degetelor pe rând
	Mișcarea mâinii în dreapta / stânga
	Mișcarea mâinilor dinspre sine în formă de cerc
	Mișcarea mâinilor dinspre sine în semicerc
	Mișcarea se repetă
	Mișcarea zig-zag lentă în jos a degetelor
	Mișcarea mâinii în direcția opusă spre sine
	Mișcarea mâinii în formă de spirală
	Mișcarea mâinilor dinspre sine în față

Dactilemele limbajului semnelor utilizate în Republica Moldova

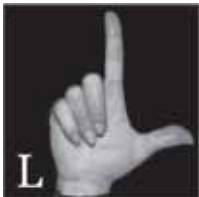
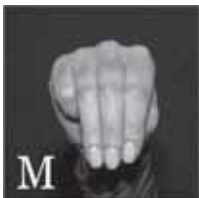

Alfabetul dactil. Descrierea tehnicii de realizare

	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns, degetul mare lipit de pumn pe degetul arătător. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strins, degetul mare întins. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp, cu vârful degetului mare orientat în sus. <i>Mișcare:</i> o singură mișcare ușoară de balans de la stânga la dreapta imitând căciulița de la Ă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns, degetul mare îndoit deasupra degetului arătător. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp, cu vârful degetului mare orientat în jos. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă vertical cu cele patru degete lipite, tensionate și degetul mare ușor îndoit în palmă. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior, cu vârful degetelor orientate în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.

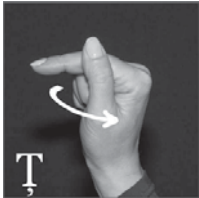
	<i>Configurația mâinii:</i> palma curbată cu cele patru degete lipite, degetul mare în opoziție, formând un semicerc. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior, cu vârful degetelor celor patru degete orientate spre vârful degetului mare. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> degetul arătător întins vertical, celelalte degete fiind unite în formă de cerc. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior, cu vârful degetului arătător orientat în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă vertical cu cele patru degete unite, lipite în palmă, degetul mare îndoit în palmă. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior, cu vârful degetelor celor patru degete orientate în jos, vârful degetului mare orientat spre exterior-față. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă vertical cu degetele mijlociu, inelar și mic întinse, ușor răsfirate și degetul mare perpendicular pe arătător, care este îndoit orizontal. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior, cu vârful degetelor mare, mijlociu, inelar și mic orientate în sus și vârful degetului arătător orientat lateral-interior. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.

	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul închis, cu degetele mare și arătător întinse, lipite, tensionate. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp, cu vârfurile degetelor mare și arătător spre lateral-interior. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns în poziție orizontală, cu degetele arătător și mijlociu întinse, tensionate. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp cu vârful degetului mic în jos. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns cu degetul mic întins, tensionat. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior, cu vârful degetului mic în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns în poziție verticală cu degetul mic întins, tensionat. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior cu vârful degetului mic în sus. <i>Mișcare:</i> o singură mișcare scurtă, pe verticală, imitând forma căciuliței de la Î. <i>Expresia facială:</i> neutră.

	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns în poziție diagonală cu degetul mic întins, tensionat. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior, cu vârful degetului mic orientat pe diagonală în jos. <i>Mișcar:</i> o singură mișcare scurtă, în jos, în formă de cârlig. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns în poziție verticală, cu degetele arătător și mijlociu întinse oblic, depărtate și degetul mare lipit de cel mijlociu. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre lateral-interior, cu vârfurile degetelor arătător și mijlociu orientate oblic în sus și degetul mare orientat în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns în poziție verticală cu degetele mare și arătător întinse, tensionate, în unghi drept. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față, cu vârful degetului mijlociu orientat în sus și vârful degetului mare orientat lateral-interior. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă vertical, cu degetele arătător, mijlociu și inelar întinse, lipite. Degetele mare și mic poziționate în spatele acestora. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp cu vârful degetelor arătător, mijlociu și inelar orientate în jos. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.

	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă vertical, cu degetele arătător și mijlociu întinse, lipite. Degetele mare, inelar și mic poziționate în spatele acestora. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp, cu vârfurile degetelor arătător și mijlociu în jos. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma curbată cu cele patru degete lipite, unite cu degetul mare în formă de cerc. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior cu vârfurile celor patru degete orientate în jos și vârful degetului mare în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns, cu degetul arătător întins, degetul mijlociu și cel mare lipite, tensionate. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre corp cu vârful degetului arătător lateral. Degetul mare și mijlociu lipite, orientate tot lateral-interior. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> degetul arătător și mare întinse vertical, celelalte degete fiind curbate, lipite și formând un cerc cu mijlocul degetului mare. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată lateral-interior cu vârful degetelor arătător și mare orientate în jos. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.

	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns vertical cu degetele arătător și mijlociu întinse, încrucișate. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față cu vârfurile degetelor arătător și mijlociu orientate în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns, cu degetul mare peste celelalte degete. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față cu vârfurile celor patru degete strânse în pumn. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns, cu degetul mare peste celelalte degete. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față cu vârfurile celor patru degete strânse în pumn. <i>Mișcare:</i> mișcare scurtă cu rotire a pumnului spre dreapta, din poziția orientată în semicerc. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns, degetul arătător întins, formând o cruce cu degetul mare poziționat peste arătător. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre lateral-interior, degetul arătător orientat orizontal, degetul mare orientat vertical. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.

	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns, degetul arătător întins, formând o cruce cu degetul mare poziționat peste arătător. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> vârful degetului arătător orientat lateral-interior, degetul mare orientat vertical-interior. <i>Mișcare:</i> mișcare scurtă de rotire spre dreapta, făcând un semicerc. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă cu degetele arătător și mijlociu întinse, lipite, celelalte degete fiind strânse în palmă. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față cu vârfurile degetelor arătător și mijlociu orientate în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă cu degetele arătător și mijlociu întinse, distanțate, celelalte degete fiind strânse în palmă. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> spre exterior-față, cu vârfurile degetelor arătător și mijlociu orientate în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
	<i>Configurația mâinii:</i> palma întinsă cu degetele arătător, mijlociu și inelar întinse, tensionate, distanțate, celelalte degete fiind strânse în palmă. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față cu vârfurile degetelor arătător, mijlociu și inelar orientate în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.

 X	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns cu degetul mare cuprins între celelalte degete și cu arătătorul curbat (cârlig). <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față cu vârful arătătorului orientat tot spre exterior-față. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.
 Y	<i>Configurația mâinii:</i> pumnul strâns cu degetele mic și mare întinse. <i>Localizarea mâinii:</i> în zona superioară a trunchiului, spre umăr; poziție normală, relaxată. <i>Orientarea palmei:</i> orientată spre exterior-față cu vârful degetelor mic și mare orientate oblic în sus. <i>Mișcare:</i> mâna rămâne fixă. <i>Expresia facială:</i> neutră.

Cum să folosim limbajul gesturilor?

Limbajul mimico-gestual se prezintă drept mijloc principal de comunicare a surzilor.

Oficial, limbajul mimico-gestual este recunoscut de Federația Mondială a Surzilor (WFD), care la ora actuală cuprinde peste 120 de țări afiliate, cu peste 70 milioane de membri. De la înființarea sa (Roma, 1951), ea pledează consecvent pentru recunoașterea LMG în toate statele membre.

În Republica Moldova, limbajul mimico-gestual a fost recunoscut drept mijloc de comunicare a persoanelor cu deficiență auditivă în 1991, prin *Legea de Protecție Socială a invalizilor* № 822-12 (art. 29), iar în anul 2012 a fost adoptată *Legea nr. 60 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități*, prin care „statul promovează limbajul mimico-gestual și alte moduri alternative de comunicare în calitate de mijloace de comunicare între persoane” (art. 25).

Limbajul semnelor funcționează în baza sistemelor lingvistice naționale, cu un lexic și o gramatică proprii. Astfel, în limbajul mimico-gestual utilizat în Republica Moldova atributul este plasat întotdeauna după substantiv, iar cuvintele ce denumesc circumstanțe de timp sunt plasate după verb. Aceste deprinderi devin practice ca rezultat al multor exerciții.

Pe parcursul întregii vieți în activitatea de comunicare, la surzi se păstrează bilingvismul. Gesturile devin echivalente ale cuvintelor, iar gramatica corespunde întru totul enunțului verbal. Gesturile sunt însoțite de vorbirea orală. Acest bilingvism influențează în general dezvoltarea intelectuală a persoanei cu deficiențe de auz la nivelul proceselor cognitive, precum și formarea personalității.

Particularitățile limbajului gesturilor

Limbajul gesturilor se distinge prin următoarele particularități:

- Este posibil să fie exprimate concomitent două gesturi cu ambele mâini, de exemplu: „*Scaunul este sub lampă*” sau „*Jucătorul Lupu este scos din joc timp de 15 minute*”.
- Prezența gesturilor similare („*radieră*” și „*șterg cu radiera*”).
- Un singur cuvânt poate fi reprezentat prin câteva gesturi. De exemplu, gestul „*a șterge praful*” este diferit de cel ce reprezintă expresia „*a șterge cu radiera*”.
- Se atestă un polisemantism gestual, același gest reprezentând și acțiune, și obiect: „*a fugi = fugă*”, „*a mânca = mâncare*”, „*a tăia = cuțit*”.

Pe parcursul comunicării sensul se subînțelege din context.

- Din punct de vedere sintactic, consecutivitatea gesturilor nu corespunde consecutivității cuvintelor în propoziții, de exemplu: „*Mama furie verde masă pune*”.
- Lipsesc unele conjuncții, prepoziții, cuvinte de legătură.
- Pentru a reda corect formele gramaticale se utilizează articularea și dactilarea (nume proprii, orașe, sufixe, prefixe, terminațiile cuvintelor, conjuncții, prepoziții).
- Verbul are timpul prezent, trecut și viitor (vezi *Anexa 1*).
- Categoria de mod nu există. Imperativul este transmis prin expresia feței la fel ca și interogația și exclamația.
- Nu se face distincția dintre pronume și adjectivul posesiv.
- Genurile sunt indicate prin gesturi adăugătoare: „*tata*”, „*mama*”, „*soră*”, „*frate*”, „*domn*”, „*doamnă*”.
- Același semn poate include semnificații diferite, în funcție de semnele învecinate. Așa este cazul semnelor de tip omonim, de exemplu: „*toc*” (*scris*) – „*toc*” (*la pantof*), „*bancă*” (*parc*) – „*bancă*” (*școală*).
- O mare importanță are direcția executării gestului (de exemplu, „*a da*”, „*a lua*”, „*a plăti*”), astfel se reprezintă persoana (I sau III).

Elementele de bază în executarea gesturilor

În LMG ochii servesc pentru a atrage atenția asupra persoanei care vorbește, se arată pe sine cu degetul sau despre cine se vorbește (își întoarce privirea și îndreaptă mâna spre persoana care vorbește).

Un gest bine executat este format din patru elemente. Pentru ca gestul să traducă corect semnificația, fiecare element trebuie realizat exact. Or, semnificația lui se va schimba, chiar dacă numai unul din elemente va fi executat inexact.

Care sunt aceste elemente?

1. **Mișcarea mâinii în spațiu.**

Mișcarea unui gest poate fi îndreptată:

- către gesticulator sau dinspre el (nivel de adâncime);
- în sus sau în jos (nivel vertical);
- spre stânga sau spre dreapta (nivel orizontal);
- într-o singură direcție sau înainte-înapoi.

2. **Configurația degetelor** reprezintă forma pe care o ia palma sau degetele în executarea unui semn ori dactilemă.

3. Așezarea mâinii în spațiu sau locul de articulare în relație cu capul sau pieptul persoanei care face gesturi. Locul de articulare este acela unde se face gestul. Distingem următoarele locuri de articulare:

- în spațiu neutru (de exemplu, în fața gesticulatorului într-o casă sau o cameră). Părțile gesturilor se pot face astfel încât pot fi plasate în acel spațiu, în același loc și în aceleași relații unele față de altele, ca și cum gesticulatorul poate să arate mai târziu unde au fost plasate;
- pe fața gesticulatorului;
- pe corpul gesticulatorului;
- pe mâna pasivă (dacă gesturile se fac cu ambele mâini).

4. Orientarea palmei (sus-jos, stânga-dreapta). Direcția în care se mișcă palma și degetele în raport cu corpul au o importanță deosebită (de exemplu, două forme ale mâinii pot fi aceleași, dar direcțiile diferite în care se mișcă acestea pot da semnificații aparte sau chiar opuse). Numărul de poziții legate de orientarea mâinii este limitat.

În limbajul mimico-gestual pot exista grade diferite de apropiere de obiectul reprezentat, gesturile putând fi percepute vizual pe o scară mergând de la pictorial, iconic spre abstract.

Gesturile de origine pictorială sau iconică pot fi executate în trei feluri:

- a) degetele sau toată mâna imită conturul formei obiectului („*perete*”, „*casă*”, „*drum*”, „*obiect curbat, tubular, rotund*” etc.);
- b) se imită apucarea și manevrarea obiectului („*cană*” – „*a bea*”; „*sertar*” – „*a deschide un sertar*”; „*brichetă*” – „*a aprinde bricheta*”; „*automobil*” – „*a conduce un autoturism*” etc.);
- c) mâna însăși poate constitui un obiect sau o parte a lui („*ibric*” – „*a turna din ibric*”; „*foarfecă*” – „*a tăia cu foarfeca*” etc.).

Rolul contextului este deosebit de important în distingerea semnificației unui gest. Așa cum cuvintele pot avea diferite semnificații în funcție de context, tot așa și gesturile diferă după felul cum sunt executate, după poziția plasării, direcția și mărimea mișcării (de exemplu, cu ajutorul gestului „*lumină*” se poate reprezenta o „*lustră*” (poziția spre tavan), o „*veioză*” (schimbarea poziției în jos), „*razele soarelui*” etc.).

Semnele LMG se pot modifica și pot fi afectate de anumiți factori externi. Astfel, prin introducerea în vorbirea curentă a neologismelor („*apple*”, „*iPhone*”, „*skype*” etc.) și în limbajul mimico-gestual, tinerii, în special, cei care au avut contacte cu persoane din alte țări, pot introduce semne noi. Acestea ulterior sunt acceptate de comunitatea surzilor.

Ce sistem gestual să învățăm?

Cei mai mulți experți folosesc așa-numita abordare de *comunicare totală*, când vorbirea și gesturile sunt folosite în paralel. De obicei, acest lucru se face din motive de „asigurare», în speranța că copilul va începe să folosească cuvântul rostit simultan cu gestul. Esențial este să însoțim gesturile prin limba vorbită, dar insistăm și la imitația de exprimare și la folosirea altor metode pentru a încuraja exprimarea cuvintelor.

Folosit de la o vârstă mică, limbajul mimico-gestual aduce o contribuție importantă la dezvoltarea psihică a copilului surd. Învățarea LMG presupune trecerea prin anumite stadii asemănătoare cu cele prin care trece și copilul auzitor în învățarea comunicării verbale. Astfel, se observă creșterea și îmbogățirea calitativă și cantitativă a vocabularului, a conținutului și mijloacelor de expresie. De remarcat rapiditatea și ușurința de adaptare a surdului pe linia comunicării gestuale, la grupul de deficienți de auz pe care îl frecventează. Este demonstrat că acei copii surzi care învață de mici limbajul mimico-gestual pot învăța mai ușor în școală limbajul scris.

Comunicarea prin semne este diferită de cea verbală sub aspectul vitezei și adresabilității, dar este subdezvoltată din punctul de vedere al conținutului și preciziei. Raportul dintre gesturile naturale și cele artificiale se modifică odată cu maturizarea socială și psihică. Mai întâi, copilul folosește gesturi demonstrative, apoi gesturi de imitare a unor activități (*a scrie, a fugi*), mai târziu – gesturi ce reflectă relațiile între obiecte. *Limbajul mimico-gestual se perfecționează în funcție de dezvoltarea proceselor de cunoaștere și de experiența practică a persoanei.* La sfârșitul etapei preșcolare domină gesturile naturale, dar în perioada tinereții apare o echilibrare.

Învățarea limbajului semnelor nu este atât de dificilă. Potrivit specialiștilor, acesta este mai ușor decât, de exemplu, a învăța limba engleză. Pentru a-l utiliza în viața de zi cu zi, s-ar cere câteva luni, dar, desigur, depinde de cel care învață, de insistența și intensitatea lucrului său. Nu e neapărat nevoie a face studii universitare în acest sens. În pregătirea translatorilor în LMG este suficientă înscrierea la cursuri de formare și perfecționarea continuă profesională.

Principala metodă de învățare și cea mai eficientă este incluziunea în mediu, memorarea obligatorie a frazelor în context. Strategia de învățare a LS cere ca obiectul influenței formative să fie implicat pe deplin în mediul purtătorilor acestei limbi specifice. În acest caz, omul nu are ne-

voie să răspundă la sunete, el doar stă în fața interlocutorului, percepe semnele vizual. Este cea mai aplicată metodă în țările Europei și în lume – *metoda directă fără traducere*.

Limbajul semnelor este ca o limbă străină la învățarea căreia se cere o practică permanentă a gesturilor. Ele trebuie memorate și aplicate în vorbire.

Forma principală de învățare a limbajului semnelor este dialogul, care contribuie la dezvoltarea abilităților de comunicare prin semne. Astfel, se creează o atmosferă de comunicare vie, de implicare profundă în limbajul semnelor. Învățarea limbajului semnelor de către interpreți poate fi continuată prin perfecționarea vocabularului propriu, prin obținerea unor competențe suplimentare și medierea LS în societate.

Cum să folosim alfabetul dactil?

În limba română avem 26 de dactileme și 31 de litere.

Dactilologia este o metodă mai lentă de comunicare, deoarece persoana trebuie să unească fiecare literă în cuvinte. Structura acesteia presupune câteva etape de învățare a practicii de lucru ca interpret al LMG.

În sistemul educațional contemporan dactilarea se aplică începând cu vârsta preșcolară *ca metodă auxiliară de instruire, concomitent cu limbajul verbal*.

Utilizarea alfabetului dactil (el fiind o formă de comunicare mult mai facilă decât comunicarea verbală) *contribuie la memorarea mai eficientă a componentei cuvântului* (literă-sunet) de către copilul surd.

Dactilarea stă la baza învățării cuvântului nou. Metodica învățării limbajului verbal de către persoanele surde presupune delimitarea câtorva etape și anume: pedagogul pronunță cuvântul nou și prezintă, în același timp, și fișa cu cuvântul scris, apoi cuvântul este dactilat (dactilarea fiind neapărat susținută de articularea verbală). Copiii raportează dactilemele la literele scrise pe fișă. Mai târziu profesorul vorbește prin dactilare/oral, iar copiii percep informația din gesturi și prin labiolectură. La ultima etapă învățătorul le propune elevilor materialul cunoscut doar oral. În așa mod, dactilarea este un suport esențial în achiziționarea limbajului verbal de către surzi.

Reguli de utilizare a dactilologiei:

- dactilăm conform normelor ortografice ale limbii vorbite;
- dactilul este însoțit de articulație (cuvânt);
- poziția mâinii este îndoită din cot, ca să nu acopere fața, la nivelul umărului;

- la dactilare mâna se află la un nivel, nu se mișcă nici în jos, nici în sus, că să fie văzută și expresia feței, articulația și dactilema;
- semnele sunt executate exact;
- exprimarea în limbajul dactil se face lin, fără mari pauze;
- în dactilologie cuvintele se semnifică prin pauză, propozițiile – printr-o pauză mai mică;
- dacă sunteți stângaci, puteți dactila cu mâna stângă;
- tempoul dactil trebuie să fie același ca și tempoul limbii vorbite;
- mâna se ține la nivelul umărului, preferabil cu palma deschisă spre interlocutor;
- dactilemele se fac cu grijă;
- fiecare literă se execută la același nivel al corpului;
- în caz de eroare sau neînțelegere, se dactilează tot cuvântul de la început.

Cum să lucrăm cu manualul? Recomandări utile

- Lecturați și rețineți parametrii de formare a gestului (configurația palmei, poziție, orientare, mișcare, mimică și limbajul corpului).
- Lecturați și memorați semnificația mișcărilor în limbajul mimico-gestual.
- Studiați dactilemele limbii române, pentru a facilita învățarea ulterioară a LMG (pe parcurs vă veți întâlni cu unele tangențe, de exemplu: **C și albastru**).
- Manualul este structurat pe 24 de teme ce conțin cuvinte corespunzătoare domeniului anunțat în titlul fiecăreia. Am optat, bineînțeles, pentru cuvintele care se întâlnesc în exprimarea curentă în diverse sfere de activitate, dintre cele mai uzuale, general și frecvent folosite.
- Fiecare temă conține câte șase sarcini didactice, a căror complexitate și dificultate este în creștere de la una la alta:

I. Vocabular. Memorează și exersează.

II. Transpune cuvintele în LMG.

III. Transpune enunțurile (și îmbinările de cuvinte) în LMG.

IV. a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos.

b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț.

V. Adresează întrebări.

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris.

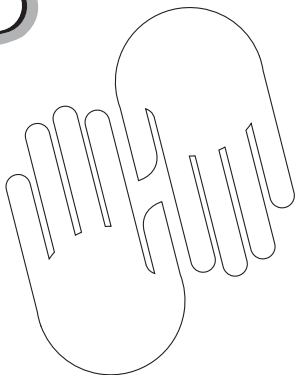
- **Anexa 1** inserează **verbele auxiliare** (*a fi, a avea*) la timpul prezent, timpul trecut și timpul viitor.

- *Anexele 2-4* încorporează cele mai frecvent întâlnite **verbe** (*Anexa 2*); **adjective** (*Anexa 3*); **adverbe** (*Anexa 4*) ale limbii române.
- *Anexa 5* prezintă **gesturi-întrebări uzuale**.
- *Anexa 6* ilustrează **semnele de punctuație**.
- Pentru sarcina IV b) (**Scris cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț**) sunt indicate **răspunsurile corecte** la fiecare temă și paginile respective.
- Circa 30 de cuvinte se vor regăsi/repeta în câteva teme. În unele cazuri ele au același sens și sunt incluse pentru că sunt uzuale în limbă și nu pot fi înlocuite cu altele. În alte cazuri ele au sens diferit, de exemplu: trecut (verb); trecut (substantiv) etc.

Nu folosiți alt instrument decât dorința de a progresa mai rapid și de a obține performanțe excepționale.

**SĂ FACEM
CUNOȘTINȚĂ**

TEMA 1.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 1. Să facem cunoștință

I. Memorează și exersează!

Vocabular: a face cunoștință, salut, bună dimineața, bună ziua, bună seara, nume, prenume, vă rog, poftim, mă bucur, scuze, frumos, deșteaptă, 6 ani, surpriză, noapte bună, mulțumesc, la revedere.

bună dimineața

bună seara

bună ziua

la revedere

mulțumesc

nume

poftim / cu plăcere

prenume

salut

vă rog

noapte bună

scuze

mă bucur

frumos

deșteaptă

6 ani

surpriză

a face cunoștință

II. Transpune cuvintele în LMG:

Bună dimineața, bună ziua, bună seara, salut, nume, prenume, vă rog, poftim, noapte bună, scuze, la revedere, mulțumesc.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Bună dimineața, Ionel!*
- *Mă bucur să te văd!*
- *Bună ziua, Maria!*
- *Ce bine că ești aici!*
- *Salut, Ioana!*
- *Ce frumoasă ești azi!*
- *Bună seara!*
- *Ea este Ana și este frumoasă, deșteaptă, bună.*
- *Salut, copii!*
- *El este Costel și are 6 ani.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Ce frumoasă</i>	<i>ești</i>	<i>azi!</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		

		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

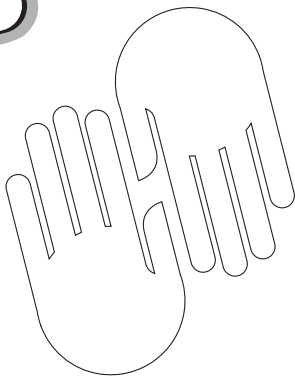
- Cum te cheamă?
- Ești surd?
- Tu auzi?
- Afară e noapte?
- Ți-ai cerut scuze?

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- Mă cheamă Sanda. Mă numesc Dumitru.
- Numele meu este Ciobanu.
- Prenumele meu este Ana.
- Bună dimineața, copii!
- Mă bucur că sunteți aici!
- La mulți ani, Maria!
- Noi ți-am pregătit o surpriză.
- Drum bun!

FAMILIA

TEMA 2.

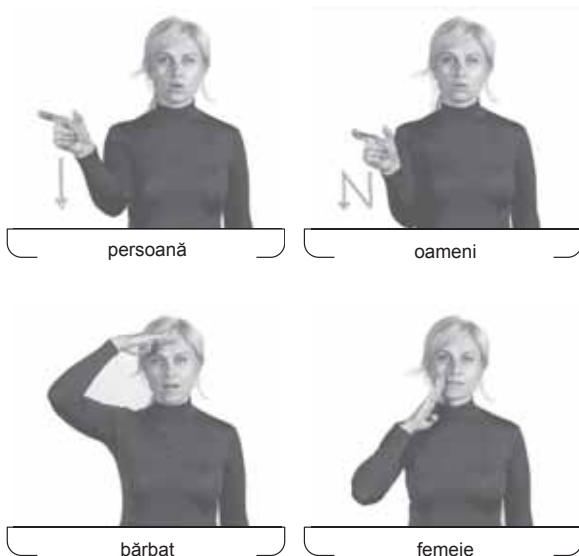

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 2. Familia

1. Memorează și exersează!

Vocabular: persoană, oameni, bărbat, femeie, tată, mamă, soț, soție, băiat, fată, copii, prunc, fiu, fiică, frate, soră, bunică, bunel, nepoată, nepot, a iubi, a vrea, a se plimba, a se întâlni, a merge, a se culca, a sta, a se așeza, a dormi, a trăi, mare, mic, bătrân, tânăr, toate, a ta, a mea, a scrie.

copii

prunc

fiu

fiică

frate

soră

bunică

bunel

nepoată

nepot

a iubi

a vrea

a se plimba

a merge

a se întâlni

a sta

a se așeza

a dormi

mare

mic

bătrân

tânăr

toate

a ta

a mea

a se culca

a trăi

a scrie

II. Transpune cuvintele în LMG:

Persoană, bărbat, femeie, oameni, băiat, fată, frate, soră, bunel, bunică, nepoată, a merge, a sta, a dormi, a se așeza, a se culca.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- Copilul doarme.
- Fata este mare.
- Băiatul este mic.
- Soțul și soția s-au întâlnit.
- Mulțumim bunicăi și bunelului!
- Sora s-a așezat.

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Soțul</i>	<i>și soția</i>	<i>s-au întâlnit.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

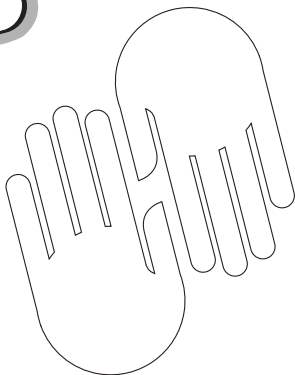
- *Cum vă numiți?*
- *Care este numele dumneavoastră?*
- *Vreți să mergeți la plimbare?*
- *Familia ta este mare?*
- *Ce faceți?*
- *Cine merge să se plimbe?*
- *Ce vor copiii?*
- *Îți iubești buneii?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Familia mea este mare.*
- *Suntem șapte persoane: eu, soțul, mama, tata și trei copii.*
- *Toți copiii sunt fete.*
- *Trăim bine.*
- *Buneii vor și un nepot.*

LOCUIŢA

TEMA 3.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 3. Locuința

I. Memorează și exersează!

Vocabular: apartament, casă, etaj, cameră, antreu, sufragerie, dormitor, bucatărie, baie, veciu, mobilă, masă, scaun, pat, dulap, covor, televizor, frigider, aragaz, calculator, lampă, a locui.

apartament

casă

etaj

covor

aragaz

frigider

antreu

sufragerie

dormitor

bucătărie

baie

veceu

mobilă

masă

scaun

pat

dulap

cameră

televizor

calculator

lampă

a locui

II. Transpune cuvintele în LMG:

Apartament, cameră, antreu, sufragerie, dormitor, bucătărie, baie, veciu, mobilă, masă, scaun, pat, dulap, covor, televizor, frigider, aragaz, calculator, lampă.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *În apartamentul meu sunt patru camere – sufrageria și trei dormitoare.*
- *Frigiderul este la bucătărie.*
- *În sufragerie este o masă mare și patru scaune.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Seara</i>	<i>adorm</i>	<i>în pat.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

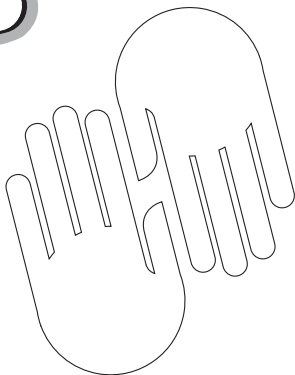
- *Unde locuiești?*
- *Câte camere sunt în apartamentul tău?*
- *Ce mobilă este la bucatărie?*
- *Ce mobilă este în sufragerie?*
- *Tu ai televizor?*
- *Unde stă dulapul?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Noi locuim la etajul trei.*
- *Apartamentul este mare - bucatăria, sufrageria și trei dormitoare.*
- *Baia și veceul sunt lângă antreu.*
- *La balcon avem o masă și două scaune.*
- *Televizorul și calculatorul sunt în sufragerie.*

NUMERE. BANI

TEMA 4.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 4. Numere. Bani

I. Memorează și exersează!

Vocabular (scrieți numerele cu litere):

- 1, 5, 10 – *unu, cinci, zece*
- 11, 16, 20 – *unsprezece, șaisprezece, douăzeci*
- 21, 30, 50 – *douăzeci și unu, treizeci, cincizeci*
- 100, 500, 1000 – *o sută, cinci sute, o mie*
- 10 000, 1 000 000, 2 000 000 – *zece mii, un milion, două milioane*
- *bani, lei, dolar, euro, salariu, bancă, cât costă?, transfer / tranzacție, kilogram, cartofi, a se trezi, îmi place / prefer, destul, Crăciun, Chișinău.*

șaisprezece

douăzeci

douăzeci și unu

treizeci

cincizeci

o sută

cinci sute

o mie

zece mii

un milion

două milioane

bani

lei

dolar

euro

salariu

bancă

cât costă?

transfer / tranzacție

kilogram

cartofi

a se trezi

îmi place / prefer

destul

Crăciun

Chișinău

II. Transpune cuvintele și numerele în LMG:

- 1, 5, 10
- 11, 16, 20
- 21, 30, 50
- 100, 500, 1000
- 10 000, 1 000 000 000, 2 000 000 000
- bani, lei, dolar, euro, salariu, bancă, cât costă?, transfer / tranzacție.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- Eu mă trezesc la ora 6.00.
- Peste 20 de ani ne întâlnim.
- Mama cumpără 2 kg de carne.
- Tata are 47 de ani.
- Cartofii costă 8 lei kilogramul.
- Mi-ar plăcea să am destui bani.

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
Ce	ai cumpărat	la magazin?

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

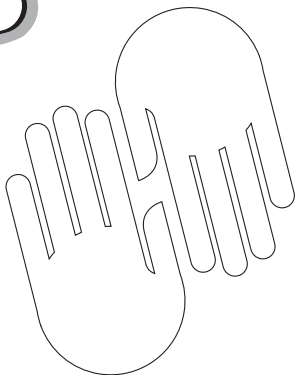
- *Ce ai cumpărat?*
- *Cât costă?*
- *Ce face familia ta la ora 7.00?*
- *În ce clasă ești?*
- *Câți ani ai?*
- *Care este suma cifrelor $10000+850 = ?$*
- *De unde ai bani?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Exercițiul nr. 11.*
- *Eu iau prânzul la ora 12.00.*
- *Lecția a treia.*
- *La 24 decembrie sărbătorim Ajunul Crăciunului.*
- *Am 155 de euro.*
- *Din anul 1970 locuiesc în Chișinău.*

**ORA.
TIMPUL**

TEMA 5.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 5. Ora. Timpul

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *timp, dimineață, seară, noapte, zi, oră, minută, secundă, ceas, repede, ieri, astăzi, mâine, acum, mai târziu, de curând, cu mult timp în urmă, recent, întotdeauna, niciodată, a începe, a sfârși, următor, a fi, a invita, încet, fiecare, a privi, pește, gimnastică, frumos, livadă, devreme, program, în curând, mult timp, timpul trecut, timpul prezent, timpul viitor, trecut, viitor, prezent.*

timp

dimineață

seară

noapte

zi

oră

minută

secundă

ceas

repede

ieri

astăzi

măine

acum

mai târziu

de curând

cu mult timp în urmă

recent

întotdeauna

niciodată

a începe

a sfârși

urמָּאָתוֹר

trecut

prezent

a fi

a invita

încet

fiecare

a privi

pește

gimnastică

frumos

livadă

devreme

program

în curând

mult timp

timpul trecut

timpul prezent

timpul viitor

viitor

II. Transpune cuvintele și îmbinările de cuvinte în LMG:

Timp, dimineață, seară, noapte, întotdeauna, niciodată, în curând, mult timp, acum, mai târziu, cu mult timp în urmă, timpul trecut, timpul prezent, timpul viitor.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Eu mă trezesc dimineața devreme.*
- *Fac gimnastică, iau micul dejun.*
- *Când timpul este frumos, lucrez în livadă.*
- *Seara îmi place să privesc televizorul.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

Dumneavoastră	ați învățat	la școala de meserii?

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

.....		

		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

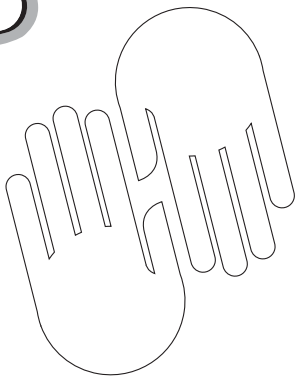
- *Cât este ora acum?*
- *Când începeți programul de lucru?*
- *Dumneavoastră ați învățat la școala serală?*
- *Vă culcați târziu?*
- *Vă place timpul de afară?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Ce faci mâine?*
- *Dimineața devreme voi merge la râu, unde este mult pește.*
- *Eu nu am fost niciodată la pescuit. Pot să merg și eu?*
- *Desigur!*
- *Seara vor veni prietenii în vizită și voi pregăti pește. Te invit și pe tine!*

ANUL. ZILELE SĂPTĂMÂNII

TEMA 6.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 6. Anul. Zilele săptămânii

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *an, lună, ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie, săptămână, luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică, zi de naștere, a sărbători / sărbătoare, a se odihni, Anul Nou, Paști, calendar.*

an

lună

ianuarie

februarie

martie

aprilie

mai

iunie

iulie

august

septembrie

octombrie

noiembrie

decembrie

săptămână

luni

marți

miercuri

joi

vineri

sâmbătă

duminică

zi de naștere

Anul Nou

a se odihni

Paști

a sărbători / sărbătoare

calendar

II. Transpune cuvintele în LMG:

An, lună, săptămână, luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică, a sărbători, Crăciun, Anul Nou, Paști, zi de naștere.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Anul are 12 luni.*
- *Luna decembrie are 31 de zile.*
- *Luni, marți, miercuri, joi, vineri sunt zile lucrătoare.*
- *Sâmbătă și duminică oamenii se odihnesc.*
- *Îmi place Crăciunul.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

<i>Eu</i>	<i>mă</i>	<i>trezesc</i>	<i>devreme.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

.....		
.....		

		
.....		

V. Adresează întrebările:

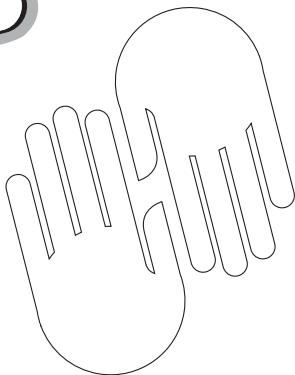
- *Ce an este acum?*
- *În ce lună sărbătorești ziua ta de naștere?*
- *Care este prima zi a săptămânii?*
- *Când sărbătorim Anul Nou?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Un an are 12 luni.*
- *Luna are 4 săptămâni.*
- *Săptămâna are 7 zile.*
- *Îmi place ziua de duminică.*
- *Îmi plac sărbătorile - Paștele, Crăciunul și Anul Nou.*

ANOTIMPURILE. FENOMENELE NATURALE

TEMA 7.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 7. Anotimpurile. Fenomenele naturale

I. Memorează și exersează!

Vocabular: iarnă, primăvară / a se topi, vară, toamnă, ger, înnorat, zăpadă, anotimp, frig, a înflori, cald, plouă, soare, ninge, natură, vânt, ceață, a se îngălbeni / se îngălbenesc, pământ, munte, cer, a ara, agricultor, a străluci, anotimpuri, a înverzi.

iarnă

primăvară / a se topi

vară

toamnă

soare

înnorat

zăpadă

anotimp

frig

a înflori

cald

plouă

ger

ninge

natură

vânt

ceată

a se îngălbeni /
se îngălbenesc

pământ

anotimpuri

munte

cer

agricultor

a ara

a străluci

a înverzi

II. Transpune cuvintele în LMG:

Iarnă, primăvară, vară, toamnă, ger, se topește, înfloresc, cald, plouă, soare, ninge, frig, natură, vânt, ceață, se îngălbenesc, pământ.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Îmi place vara.*
- *Eu voi pleca cu părinții la munte.*
- *Copacii înverzesc.*
- *Cerul este înnorat.*
- *Au căzut frunzele.*
- *Ninge.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Iarnă</i>	<i>sărbătoresc</i>	<i>Crăciunul.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		

		
.....		

V. Adresează întrebările:

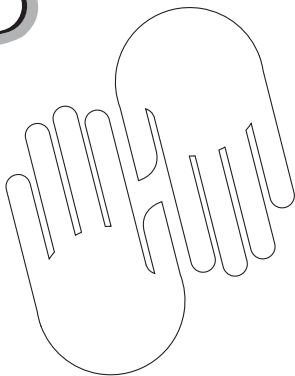
- *În ce lună te-ai născut?*
- *Când e ziua de naștere a mamei tale?*
- *Îți place primăvara?*
- *Ce anotimp a venit?*
- *Care sunt lunile de iarnă?*
- *Cum este cerul?*
- *Vântul suflă?*
- *Ce ne aduce vara?*
- *Agricultorii ară pământul?*
- *A sosit toamna?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Prima lună a anului este ianuarie.*
- *Suflă un vânt puternic.*
- *Se topește zăpada.*
- *Ziua de naștere.*
- *Voi plecați în vacanță.*
- *Soarele strălucește.*
- *Toamna e frig.*

CULORILE

TEMA 8.

METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Tema 8. Culorile

I. Memorează și exersează!

Vocabular: alb, negru, verde, roșu, albastru, oranj / portocaliu, galben, gri / sur, bej, cafeniu / castaniu / căprui, violet, curcubeu, a picta, a prefera, a alege, culoare deschisă, culoare închisă / pronunțată, geantă, vopsele / culoare, argintiu, tablou, lămâie, păr, serviciu, costum, haine, fular, roz, vișiniu, buze, dragoste, roșcat, auriu, argintiu, v.2.

alb

negru

verde

roșu

albastru

oranj / portocaliu

galben

gri / sur

bej

cafeniu / castaniu / căprui

violet

curcubeu

a picta

a prefera

a alege

culoare deschisă

culoare închisă / culoare
pronunțată

geantă

vopsele / culoare

argintiu

argintiu, v.2

lămâie

tablou

păr

serviciu

costum

haine

fular

roz

vișiniu

buze

dragoste

roșcat

auriu

II. Transpune cuvintele în LMG:

Alb, negru, verde, roșu, albastru, oranj / portocaliu galben, gri / sur, bej, cafeniu, violet, roz, vișiniu, curcubeu, a picta, a prefera, a alege, culoare deschisă, culoare închisă / pronunțată, vopsele, argintiu.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Cerul este albastru.*
- *Norii sunt albi.*
- *Câmpiile au înverzit.*
- *Soarele este roșu.*
- *Îmi place părul roșcat și castaniu.*
- *Tabloul este pictat în nuanțe galbene pronunțate.*
- *Camera mea este vopsită într-un roz deschis.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Primăvara</i>	<i>natura</i>	<i>înflorește.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		

		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

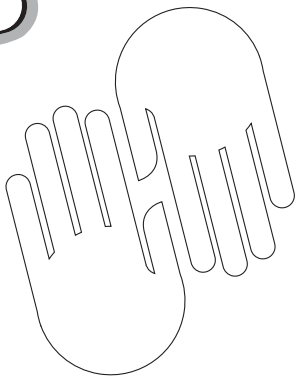
- *Ce culoare ai ales pentru geantă?*
- *De ce pictezi doar în culori închise?*
- *Câte culori are curcubeul?*
- *Ai mâncat cireșe galbene?*
- *Cât costă fularul violet?*
- *Care sunt culorile dragostei?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Culorile preferate sunt roșu, oranj, galben, verde, albastru, violet și auriu.*
- *Vara eu mă îmbrac în haine albe, roz.*
- *La serviciu port costum albastru și cămașă albă.*
- *Are buzele vopsite în roșu intens.*
- *Ochii mamei sunt căprui.*
- *Lămâia este de culoare galbenă.*

VESTIMENTAȚIE ȘI ACCESORII

TEMA 9.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 9. Vestimentație și accesorii

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *vestimentație, palton, scurtă, șosete / ciorapi, sacou, pantaloni, fustă, rochie, cămașă, pulover, maiou, lenjerie de corp, ștrampi, unde?, pălărie, a proba, căciulă, mănuși, tricou, a îmbrăca, a dezbrăca, a pune, când?, afară, brâu, sarafan.*

vestimentație

palton

scurtă

șosete / ciorapi

fustă

rochie

sacou

pulover

cămașă

lenjerie de corp

a pune

ștrampi

brâu

sarafan

maiou

unde?

pălărie

a proba

căciulă

mănuși

tricot

a îmbrăca

a dezbrăca

pantaloni

când?

afară

II. Transpune cuvintele în LMG:

Palton, scurtă, sacou, pantaloni, costum, fustă, rochie, cămașă, pulover, maiou, lenjerie de corp, ștrampi/ciorapi, pălărie, căciulă, mănuși, tricou, a îmbrăca, a dezbrăca, a pune, a proba.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- Iarna îmbrac paltonul și căciula.
- Am dezbrăcat costumul.
- Scurta mea este de culoare verde.
- Ana are o rochie albastră.

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
Tata	poartă	cămașă.

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		

		
.....		

V. Adresează întrebările:

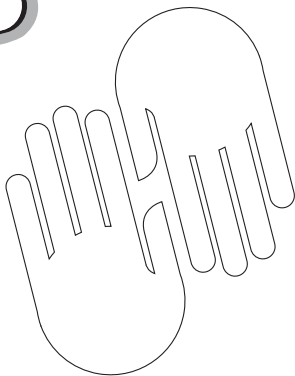
- *Ai dezbrăcat paltonul?*
- *Ai îmbrăcat sacoul?*
- *Câte haine de culoare albastră ai în dulap?*
- *Unde ai pus cămașa?*
- *Ce culoare are tricoul tău?*
- *Îți place sarafanul meu?*
- *Mănușile tale sunt călduroase?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Am un palton gri.*
- *Îmbrac paltonul când afară este frig.*
- *Vara este cald.*
- *Vara îmbrac rochie sau pantaloni și maiou.*
- *Îmi place pălăria mea albă!*
- *Mama mi-a cumpărat un sarafan.*
- *La lecția de sport îmbrac tricoul.*
- *Bunicul poartă un brâu lat.*

OBIECTE DE ÎNCĂLȚĂMINTE

TEMA 10.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 10. Obiecte de încălțăminte

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *adidași, cizme, ghete, pantofi, papuci de casă, sandale, galoși, toc (la pantof), a încălța, strâmt(ă), mare (mărime), pereche, a avea nevoie, alt (ă), la țară, a purta, piele, mărime, cald / călduros, pâsle, talpă, șlapi.*

adidași

ghete

cizme

pantofi

papuci de casă

sandale

galoși

toc (la pantof)

a încălța

strâmt(ă)

mare (mărime)

pereche

a avea nevoie

alt (ă)

la țară

a purta

piele

mărime

cald / călduros

pâsle

talpă

șlapi

II. Transpune cuvintele în LMG:

Adidași, cizme, ghetе, pantofi, papuci de casă, sandale, galoși, toc (la pantof), a încălța, strâmt, mare (mărime).

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Am cumpărat o pereche de adidași.*
- *Încălțăminteа mi-e strâmtă, am nevoie de alta mai mare.*
- *La țară se poartă galoși.*
- *Vara încălțăm sandale.*
- *Am pantofi pe toc.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Pantofi</i>	<i>roșii</i>	<i>pe toc.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

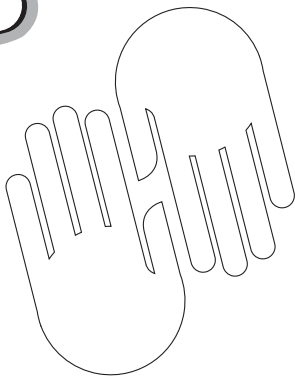
- *Tu ai adidași?*
- *Îți plac papucii de casă?*
- *Ce mărime porți?*
- *Ți-ai cumpărat cizme noi?*
- *Poți purta pantofi pe toc?*
- *Ghetele sunt din piele?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Papuci de casă călduroși.*
- *Adidași de firma „Adidas”.*
- *Pantofii îți sunt mari?*
- *Ghetele sunt de culoare cafenie.*
- *Fetele poartă pantofi pe toc.*
- *Șlapii sunt eleganți.*

PRODUSE ALIMENTARE

TEMA 11.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 11. Produse alimentare

I. Memorează și exersează!

Vocabular: pâine, sare, zahăr, unt, magiun, brânză, salam, făină, orez, paste, crupe, delicios / gustos, flămând, sătul, proaspăt, a mânca, a bea, a gusta, a prăji, a coace, a fierbe, dejun, prânz, cină, cantină, cafea, dulceață, friptură de porc, murături, terci, mămăligă, smântână, ouă, pește, carne, înghețată, biscuiți, bomboane, mâncare tradițională, ciocolată, ulei, de obicei, ce doriți?, pârjoală, plăcintă.

pâine

sare

zahăr

unt / magiun

brânză

salam

făină

orez

paste

crupe

delicios / gustos

flămând

sățul

proaspăt

a mânca

a bea

a gusta

a prăji

a coace

prânz

dejun

a fierbe

cină

cantină

cafenea

dulceață

friptură de porc

murături

terci

mămăligă

smântână

ouă

pește

carne

înghețată

biscuiți

bomboane

mâncare tradițională

ciocolată

ulei

de obicei

ce doriți?

pârjoală

plăcintă

II. Transpune cuvintele în LMG:

Pâine, sare, zahăr, unt, brânză, salam, smântână, ouă, pește, carne, înghețată, biscuiți, bomboane, ciocolată, ulei, făină, orez, paste, crupe, delicios / gustos, flămând, sătul, proaspăt, a mânca, a bea, a gusta, a prăji, a coace, a fierbe, dejun, prânz, cină, terci, mămligă.

III. Transpune îmbinările de cuvinte în LMG:

- *Pâine proaspătă.*
- *Înghețată gustoasă.*
- *Pește prăjit.*
- *Carne fiartă.*
- *Paste cu brânză.*
- *Orez fiert.*
- *Biscuiți cu ciocolată.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Mănânc</i>	<i>biscuiți</i>	<i>cu ciocolată.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

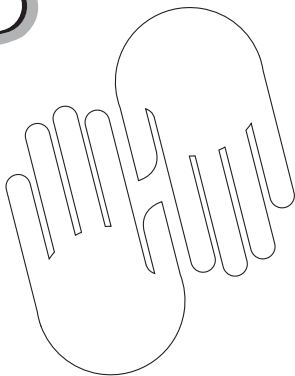
- *Unde mergem la prânz?*
- *Ce doriți să mâncați?*
- *Aveți paste?*
- *Nu vreți să gustați mâncare tradițională: mămăligă cu brânză de oi, smântână, friptură de porc și murături?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *La micul dejun eu mânânc terci sau ouă cu salam și pâine cu unt sau magiun / dulceață.*
- *La prânz mânânc la cantină sau la cafenea.*
- *Cinez, de obicei, la părinți.*
- *Bunica pregătește mâncare gustoasă.*

FRUCTE ȘI LEGUME

TEMA 12.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 12. Fructe și legume

I. Memorează și exersează!

Vocabular: fructe, mere, pere, prune, caise, piersici, struguri, vișine / cireșe, portocale, căpșuni, zmeură, livadă de meri, legume, roșii, castraveți, ceapă, ardei dulce, usturoi, dovleci, morcovi, varză, ridiche, grădină, dulce, acru, salată, a crește, a culege, a găti / a prepara, compot, a uda, ciuperci, sfeclă roșie, banană.

piersici

struguri

vișine / cireșe

fructe

portocale

căpșuni

zmeură

roșii

castraveți

ceapă

ardei dulce

usturoi

dovleci

morcovi

varză

ridiche

livadă de meri

legume

gădină

dulce

acru

salată

a crește

a culege

a găti / a prepara

compot

a uda

ciuperci

sfeclă roșie

banană

II. Transpune cuvintele în LMG:

Fructe, mere, pere, prune, caise, piersici, struguri, vișine, cireșe, portocale, căpșuni, zmeură, dulce, acru, legume, roșii, castraveți, ceapă, ardei, usturoi, dovleci, morcovi, varză, ridiche.

III. Transpune enunțurile și îmbinările de cuvinte în LMG:

- *Îmi plac fructele.*
- *Merele sunt dulci.*
- *Livadă de pruni.*
- *Legume proaspete.*
- *Salată din roșii și castraveți.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Cina</i>	<i>a fost</i>	<i>gustoasă.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		

		
.....		

V. Adresează întrebările:

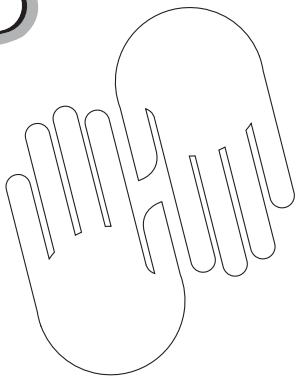
- *Ce fructe îți plac?*
- *Ce legume preferi?*
- *Ce legume cresc în grădina ta?*
- *Când se culeg merele?*
- *De ce culoare sunt portocalele?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Vara mama fierbe dulceață din zmeură și căpșuni.*
- *Bunica pregătește compot din prune, pere și mere.*
- *Tata udă legumele din grădină.*
- *Nu-mi place salata din ridiche și ceapă.*
- *Sora a pregătit salată din sfeclă roșie.*
- *Copiii preferă bananele.*

BĂUTURI

TEMA 13.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 13. Băuturi

I. Memorează și exersează!

Vocabular: apă, apă minerală, băutură, cafea, ceai, lapte, suc, vin, bere, chefir, șampanie, sete, fierbinte, rece, răcoritor, un litru, amar, dietă, pahar, cât costă? / bani, a se transforma, a face comandă.

apă

apă minerală

băutură

cafea

ceai

lapte

suc

vin

a se transforma

bere

chefir

șampanie

un litru

sete

fierbinte

rece

dietă

amar

a face comandă

răcoritor

cât costă? / bani

pahar

II. Transpune cuvintele în LMG:

Apă, apă minerală, băutură, cafea, ceai, lapte, suc, vin, compot, bere, chefir, șampanie, sete, fierbinte, rece, amar.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Eu beau ceai cu lămâie.*
- *Mama bea suc din struguri.*
- *Eu beau compot.*
- *Mi-i sete!*
- *Un litru de lapte.*
- *Cafeaua este amară.*
- *Respect o dietă cu chefir.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Un litru</i>	<i>de lapte</i>	<i>proaspăt.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

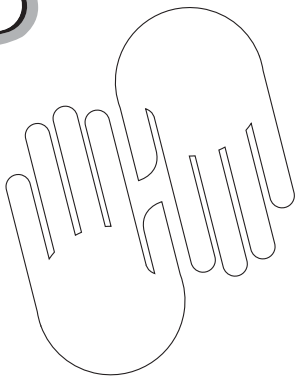
- *Doriți ceai sau suc?*
- *Din ce fel de fructe este preparat compotul?*
- *Cât costă sucul de mere?*
- *Doriți un pahar cu lapte?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Eu am să beau apă, dar tu?*
- *Îți comand un suc?*
- *Ba nu, nu mi-i sete.*
- *Apa este rece. Mai bine beau un ceai răcoritor.*
- *Laptele s-a transformat în chefir.*

VESELĂ, TACÂMURI

TEMA 14.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 14. Veselă, tacâmuri

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *veselă / tacâmuri, cristal, farfurie, cratiță, tigaie, ceaun, a servi, capac, ceașcă, ceainic, carafă, zdrobitor, piper, cafea, sită, cuptor, mașină de tocat carne, lingură, furculiță, cuțit / a tăia, linguriță, polonic / a pune, șervețele, argint, sarmale, ciorbă, secol, musafir, a toca, a rade / răzătoare, electric, sucitor, tavă, ibric.*

cratiță

cristal

farfurie

veselă / tacâmuri

tigaie

ceaun

a servi

capac

ceașcă

ceainic

carafă

zdrobitor

pipet

cafea

sită

cuptor

mașină de tocat carne

lingură

furculiță

cuțit / a tăia

linguriță

polonic / a pune

șervețele

argint

sarmale

ciorbă

secol

musafir

a toca

a rade / răzătoare

electric

sucitor

tavă

ibric

II. Transpune cuvintele în LMG:

Farfurie, cratiță, tigaie, ceaun, capac, sucitor, ceașcă, ceainic, carafă, zdrobitor, piper, răzătoare, sită, cuptor, mașină de tocat carne, lingură, furculiță, cuțit, linguriță, polonic, șervețele, a tăia, a toca, a rade, argint.

III. Transpune îmbinările de cuvinte în LMG:

- Ceașcă de cafea.
- Ceainic electric.
- Carafă cu vin.
- Ceaun pentru sarmale.
- Sită pentru făină.
- Farfurie din argint.
- Pahar de cristal.

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Cât costă</i>	<i>vesela</i>	<i>din argint?</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

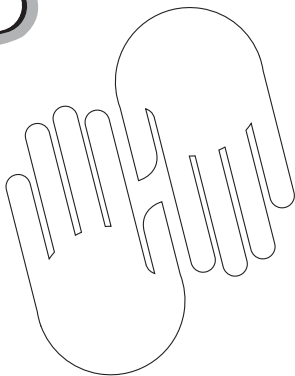
- *Cât costă vesela?*
- *Aveți cratițe mari?*
- *Din ce secol sunt tacâmurile de argint?*
- *Cum să toc ceapa?*
- *Vreți un pahar cu apă?*
- *Să vă pun un polonic cu ciorbă?*
- *Ai zdrobitor în bucătărie?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Părinții le-au dăruit un set de tacâmuri.*
- *Este pentru douăsprezece persoane.*
- *Tinerii și-au cumpărat și altă veselă.*
- *Vor avea cu ce să îi servească pe musafiri.*
- *Poftiți la masă!*
- *Mi-am cumpărat un ibric pentru cafea.*

ORAȘ ȘI SAT

TEMA 15.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 15. Oraș și sat

I. Memorează și exersează!

Vocabular: oraș, sat, clădire / bloc, adresă / stradă, scară, drum, curte, parc, farmacie, poliție, primărie, pompieri, poștă (oficiul poștal), capitală, centru, a traversa, atent, înalt, a lucra, raion, a se afla, tradiție.

oraș

sat

clădire / bloc

adresă / stradă

scară

drum

curte

parc

farmacie

poliție

primărie

pompieri

poștă (oficiu poștal)

capitală

centru

a lucra

înalt

atent

a traversa

raion

tradiție

a se afla

II. Transpune cuvintele în LMG:

Capitală, țară, oraș, sat, adresă, stradă, bloc, scară, parc, curte, farmacie, poliție, primărie, bancă, poștă, casă, drum, tradiție, pompieri, a locui.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Eu locuiesc în orașul Chișinău.*
- *Adresa mea este: strada ..., blocul ..., apartamentul numărul*
- *Tata lucrează la bancă.*
- *Farmacia este lângă casă.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Fratele</i>	<i>locuiește</i>	<i>în Chișinău.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

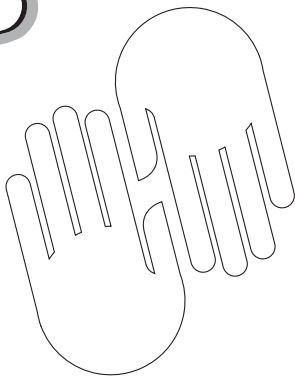
- *La ce adresă locuiești?*
- *Care este capitala țării?*
- *Cum se numește strada principală din capitală?*
- *Unde lucrează mama?*
- *Unde lucrează tata?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Capitala țării este orașul Chișinău.*
- *În oraș sunt multe străzi și clădiri înalte.*
- *Parcul este mare.*
- *Îmi place să mă joc în curte.*
- *Copiii traversează atent strada.*
- *Tradițiile sunt bine respectate la sat.*

PROFESII ȘI FUNCTII

TEMA 16.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 16. Profesii și funcții

I. Memorează și exersează!

Vocabular: angajat, artist, brutar, căpitan, cizmar, contabil, croitor, cusătoreasă, deputat, doctor / medic, educator, frizer, hamal, interpret / translator / traducător, măturător, muncitor, ministru, pictor, primar, interesant, sculptor, secretar, șofer, patron, veteran, a munci, a avea grijă, specialitate, școală de meserii, a deveni, modest / elegant, dereticătoare.

angajat

artist

brutar

căpitan

cizmar

contabil

croitor

cusătoreasă

deputat

doctor / medic

educator

frizer

hamal

interpret /
traducător / translator

măturător

ministru

muncitor

pictor

primar

specialitate

sculptor

secretar

șofer

patron

școală de meserii

veteran

interesant

a munci

a avea grijă

modest / elegant

a deveni

dereticătoare

II. Transpune cuvintele în LMG:

Angajat, artist, brutar, căpitan, cizmar, contabil, croitor, cusătoreasă, deputat, doctor / medic, educator, frizer, hamal, interpret / traducător / translator, măturător, ministru, muncitor, pictor, primar, sculptor, secretar, șofer, veteran.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- Șoferul conduce automobilul.
- Tata construiește o casă modestă și elegantă.
- Învățătorul îi învață pe copii să numere.
- Brutarul coace pâine.
- Sora mea lucrează la policlinică.
- Fratele meu va fi sculptor.
- Măturătorii au grijă de curățenie.
- ASRM are mare nevoie de traducători în limbajul semnelor.

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
Interpretul	cunoaște	limbajul mimico-gestual.

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		

		
.....		

		
.....		

V. Adresează întrebările:

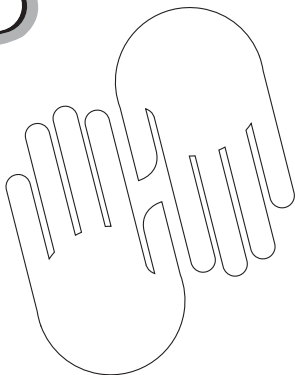
- *Tu ești traducător în limbajul semnelor?*
- *Ai învățat limbajul semnelor?*
- *Îți place specialitatea de medic?*
- *Ce profesie îți place?*
- *Vrei să fii pictor?*
- *Ai studiat la școala de meserii?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Ai o specialitate foarte bună.*
- *Învăță a conduce mașina!*
- *Vei deveni un bun conducător auto.*
- *Profesia de interpret în limbajul semnelor e foarte solicitată.*
- *Îți place să muncești?*
- *A fi profesoară este interesant.*

ȘCOALA

TEMA 17.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 17. Școala

I. Memorează și exersează!

Vocabular: educație, elev, student, profesor, director, clasă, orar, lecție / a învăța, pauză, sunet, vacanță, temă, notă, examen, bancă, desen, tablă, cretă, calculator, proiector, caiet, foaie, hârtie, carte, creion, stilou / pix, ghiozdan, a preda, a scrie, a citi, a socoti, a povesti, a cunoaște, a întârzia, excelent, bine, rău, progres, liceu / gimnaziu, universitate, facultate, diplomă, a da, sesiune, a răspunde, limbaj mimico-gestual, a comunica, dizabilitate de auz, chimie, matematică, limba română, biologie.

educație

elev

student

profesor

director

clasă

orar

lecție / a învăța

pauză

sunet

vacanță

temă

notă

examen

bancă

desen

tablă

cretă

calculator

proiector

caiet

foaie

hârtie

carte

creion

stilou / pix

ghiozdan

a preda

a scrie

a citi

a socoti

a povesti

a cunoaște

a întârzia

excelent

bine

rău

progres

liceu / gimnaziu

universitate

facultate

diplomă

a da

sesiune

a răspunde

dizabilitate de auz

limbaj mimico-gestual

a comunica

chimie

limba română

biologie

matematică

II. Transpune cuvintele în LMG:

Director, profesor, elev, student, ghiozdan, lecție, liceu, notă, orar, pauză, examen, vacanță, bancă, școală, universitate, stilou, sunet, temă, notă, diplomă.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Dați-mi, vă rog, caietul și stiloul!*
- *Am citit această carte în vacanță.*
- *Eleva răspunde la întrebările directorului.*
- *Studentii sunt în sesiunea de iarnă.*
- *Răspunsul corect este verificat la calculator.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Am primit</i>	<i>nota</i>	<i>zece.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

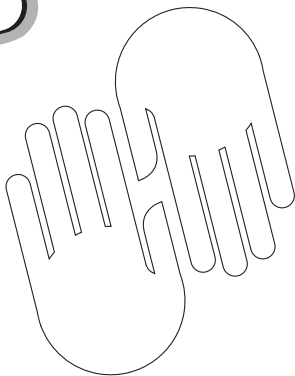
- *Ce note ați avut la matematică în liceu?*
- *Doriți să studiați la facultatea noastră?*
- *Ați văzut orarul examenelor?*
- *Ce temă ai avut la examenul de limba română?*
- *Vreți să vedeți cum învață copiii cu dizabilități de auz?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Eu sunt studentă.*
- *Învăț la Universitate.*
- *Am note bune și excelente la examene.*
- *Voi fi învățătoare de chimie și biologie.*
- *Am studiat și limbajul mimico-gestual.*
- *Voi putea comunica și cu elevii cu deficiențe de auz.*
- *Există un progres în educația acestora.*

MEDICINA

TEMA 18.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 18. Medicina

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *spital, policlinică, medic, soră medicală, tratament, boală / durere, a fi sănătos, medicamente / pastile, injecție, certificat medical, mă doare, am febră, tuse, cap, ochi, nas, gură, ureche, gât, piept, burtă, ficat, spate, mână, picior, deget, terapeut, medic de familie, hipoacuzic, surd, ficat, a cumpăra, răceală.*

tratament

boală / durere

a fi sănătos

medicamente / pastile

injecție

certificat medical

mă doare

am febră

tuse

cap

ochi

nas

gură

ureche

gât

piept

burtă

spate

mână

picioar

deget

terapeut

medic de familie

hipoacuzic

surd

ficat

a cumpăra

răceală

II. Transpune cuvintele în LMG:

Spital, policlinică, medic, soră medicală, tratament, boală, durere, medicamente, injecție, pastile, certificat medical, mă doare, am febră, tușesc, a fi sănătos, cap, ochi, nas, urechi, gât, picior, deget, terapeut, medic de familie, hipoacuzic, surd.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Sunt o persoană cu deficiențe de auz.*
- *Am venit la spital la medicul de familie.*
- *Mă doare gâtul.*
- *Am febră.*
- *Sunt bolnav.*
- *Am cumpărat medicamente.*
- *Sunt sănătos.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Am febră</i>	<i>și mă doare</i>	<i>gâtul.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

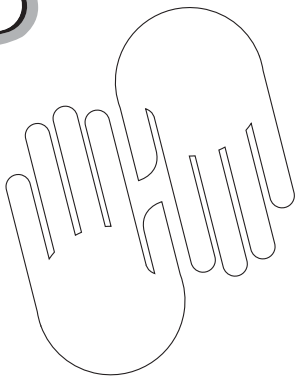
- *Ești bolnav?*
- *Te doare capul?*
- *Tușești?*
- *Tu ai febră?*
- *Eu cu mama vom merge la policlinică?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Sunt bolnav.*
- *Mă doare capul, gâtul și tușesc.*
- *Am fost cu mama la medic.*
- *Am cumpărat pastile de la farmacie.*
- *Medicamentele sunt amare.*
- *Voi fi sănătos!*

MIJLOACE DE TRANSPORT

TEMA 19.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 19. Mijloace de transport

I. Memorează și exersează!

Vocabular: autobuz, automobil, autogară, a obține, bicicletă, gară, motocicletă, pasager, permis de conducere, poliție, prospect, stradă, roată, taxi, tren, mare (întindere de apă), troleibuz, vapor/a plutii, transport, nord, mult, comod, a chema, a se comporta, a se deplasa / a circula / a călători, se poate?, a ști, de unde?, a alimenta (mașina), reguli de circulație, a visa, avion.

autobuz

automobil

autogară

a obține

bicicletă

gară

motocicletă

pasager

permis de conducere

poliție

prospect

stradă

roată

taxi

tren

mare (întindere de apă)

vapor / a pluti

transport

nord

mult

troleibuz

comod

a chema

a se comporta

a se deplasa / a circula /
a călători

se poate?

a ști

de unde?

a alimenta (mașina)

reguli de circulație

a visa

avion

II. Transpune cuvintele în LMG:

Autobuz, autogară, automobil, bicicletă, gară, motocicletă, pasager, permis de conducere, poliție, prospect, stradă, roată, taxi, tren, troleibuz, vapor, transport.

III. Transpune îmbinările de cuvinte și enunțurile în LMG:

- *Ne plimbăm cu bicicleta și cu mașina.*
- *Pe mare plutesc vapoare.*
- *Autogara de Nord.*
- *Pe strada circulă multe automobile.*
- *Troleibuzul e comod.*
- *Motocicleta are 2 roți.*
- *Am obținut permis de conducere.*
- *Se poate comanda un taxi din autogară.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Noi</i>	<i>ne plimbăm</i>	<i>cu bicicleta.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

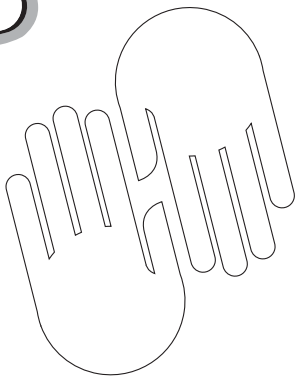
- *Cu ce transport ne putem deplasa?*
- *Cum ne comportăm în mijloacele de transport?*
- *Știi unde merge acest autobuz?*
- *Cu ce alimentezi mașina?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Eu cunosc bine regulile de circulație.*
- *Îmi place să merg cu troleibuzul.*
- *Ție cu ce mijloace de transport îți place să călătorești?*
- *Prefer taxiul.*
- *Visez să călătoresc cu vaporul sau cu avionul.*
- *Eu am permis de conducere.*

SPORT ȘI AGREMENT

TEMA 20.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 20. Sport și agrement

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *sportiv, antrenor, club, federație, competiție, exerciții sportive, olimpiadă, paralimpic, victorie / a câștiga, cupă, medalie, jucător, finis, fotbal, minge, hochei, lupte, ciclism, înot, stadion, sală sportivă, bazin, supporter, concediu, odihnă, joc / a juca, călătorie / turism, a pierde / înfrângere, a desfășura, a schia, distracție, timp liber, sanatoriu, supărat, de două ori, plin, a face, fotbalist, cum?, împreună, cine?, prieten, echipă, karate, patinaj, tenis.*

sportiv

antrenor

club

federație

conpetiție

exerciții sportive

olimpiadă

paralimpic

victorie / a câștiga

cupă

medalie

jucător

fotbal

minge

hochei

lupte

ciclism

înot

stadion

sală sportivă

bazin

suporter

concediu

odihnă

joc / a juca

călătorie / turism

a pierde / înfrângere

a desfășura

a schia

distracție

timp liber

sanatoriu

supărat

de două ori

plin

a face

fotbalist

cum?

cine?

împreună

prieten

echipă

karate

finiș

tenis

patinaj

II. Transpune cuvintele în LMG:

Sportiv, antrenor, club, competiție, exerciții sportive, olimpiadă, victorie, medalie, jucător, fotbal, minge, hochei, lupte, înot, stadion, concediu, odihnă, a juca, a schia, timp liber, turism, sanatoriu.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Astăzi merg cu prietenii să joc fotbal și tenis.*
- *Stadionul este plin de suporteri.*
- *Competiția la înot s-a încheiat.*
- *Antrenorul este supărat.*
- *De două ori pe săptămână fac sport în sală.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Echipa</i>	<i>a câștigat</i>	<i>competiția.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		

		
.....		

V. Adresează întrebările:

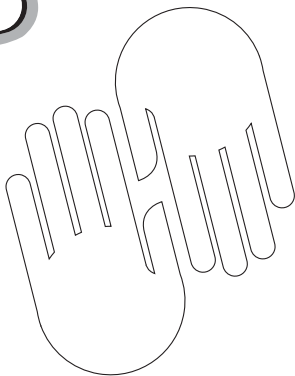
- *Ai jucat hochei?*
- *Care este fotbalistul tău preferat?*
- *Cum te distrezi în timpul liber?*
- *Câte medalii ai câștigat la olimpiadă?*
- *Cine a pierdut la lupte?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Mie îmi place să călătoresc vara pe bicicletă.*
- *Iarna merg la munte să schiez.*
- *În acest an voi merge în vacanță la mare cu prietenii.*
- *Vom înota și ne vom distra.*
- *Preferăm să ne odihnim împreună!*
- *Patinajul este un sport de iarnă.*

ARTA ȘI CULTURA

TEMA 21.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 21. Artă și cultura

I. Memorează și exersează!

Vocabular: cultură, literatură, pictură, artă, teatru / concert, afiș, muzeu, bibliotecă, cântec, dans, tablou, film / cinema, spectacol, balet, spectator, poezie, scriitor, artist / actor, dansator, talent, premieră, circ, solist, casă de cultură, scenă, a viziona, acesta / pentru că, bilet, animale, animale dresate, hai!, cu mine, aplauze, folclor, comedie, dramă, skype, telefon mobil.

cultură

literatură

pictură

artă

teatru / concert

afiș

muzeu

bibliotecă

aplauze

cântec

dans

dansator

tablou

film / cinema

spectacol

balet

spectator

poezie

scriitor

artist / actor

solist

premieră

casă de cultură

scenă

a viziona

acesta / pentru că

circ

talent

bilet

animale

animale dresate

hai!

cu mine

folclor

comedie

dramă

telefon mobil

skype

II. Transpune cuvintele în LMG:

Cultură, literatură, artă, teatru, muzeu, bibliotecă, circ, concert, tablou, film, spectacol, scenă, balet, spectator, solist, scriitor, artist, actor, dansator, casă de cultură.

III. Transpune îmbinările de cuvinte și enunțurile în LMG:

- *Cultură și artă.*
- *Teatrul de Operă și Balet.*
- *Copiii au fost la circ.*
- *Casa de Cultură a Surzilor.*
- *Artist emerit.*
- *Elevii au vizionat un film interesant.*
- *Am un telefon mobil nou.*
- *Îmi plac comediiile și dramele.*
- *Nepoții comunică cu bunicii prin skype.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

<i>La amiază</i>	<i>ai fost</i>	<i>la bibliotecă?</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

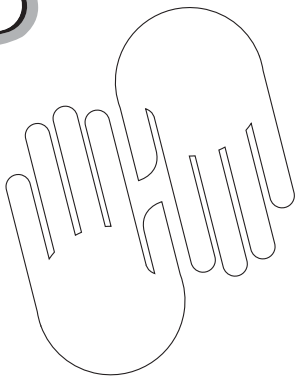
- *Îți place să dansezi?*
- *Ce carte ai citit?*
- *Ai fost la bibliotecă?*
- *Ce film ai vizionat luna aceasta?*
- *Unde este casa de cultură?*
- *Vrei să mergi la circ?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *În vacanță am fost la circ.*
- *Am cumpărat un bilet.*
- *Animalele dresate au dansat pe scenă.*
- *Am aplaudat artiștii.*
- *Măine vreau să merg la un spectacol.*
- *Hai cu mine!*

RELIGIA

TEMA 22.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 22. Religia

I. Memorează și exersează!

Vocabular: *Biblie, biserică, Crăciun, creștin, cruce, Dumnezeu, iertare, lumânare, păcat, rugă / a se ruga, speranță / a crede, Paști, sfânt, a spune, a aprinde, cozonac, a sărbători / sărbătoare, Hristos a înviat!, Adevărat a înviat!, preot.*

Biblie

biserică

Crăciun

creștin

cruce

Dumnezeu

iertare

lumânare

păcat

rugă / a se ruga

Paști

speranță / a crede

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

a sărbători / sărbătoare

cozonac

a aprinde

a spune

sfânt

preot

II. Transpune cuvintele în LMG:

Biblie, biserică, Crăciun, creștin, cruce, Dumnezeu, iertare, lumânare, păcat, rugă, Hristos a înviat! Adevărat a înviat! Sfintele Paști.

III. Transpune îmbinările de cuvinte și enunțurile în LMG:

- *Sfintele Paști.*
- *Sărbători sfinte.*
- *Cozonaci dulci.*
- *Creștini sfinți.*
- *Ouă vopsite.*
- *Aprinde, te rog, o lumânare!*
- *Spune o rugă pentru părinți!*
- *De Paști mergem la biserică.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

<i>Creștinii</i>	<i>cred</i>	<i>în Dumnezeu.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

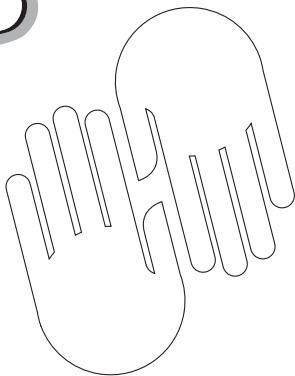
- *Tu mergi des la biserică?*
- *Îți plac sărbătorile de Crăciun?*
- *Isus Hristos s-a născut de Crăciun?*
- *Tu știi rugăciunea „Tatăl nostru”?*
- *Dumnezeu ne dă iertare?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Tu ai citit Biblia?*
- *Eu sunt creștin.*
- *Duminică am fost la biserică.*
- *Trăim cu speranță.*
- *Mă rog pentru voi.*
- *Cozonacii sunt delicioși.*
- *Îmi plac sărbătorile de Crăciun.*

MEDIUL NATURAL. FLORA

TEMA 23.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 23. Mediul natural. Flora

I. Memorează și exersează!

Vocabular: apă, aer, pământ, piatră, câmpie, mare (întindere de apă), nisip, deal / vale, lac, râu, stea, nor, soare, cutremur, a crește, copac, pomușoare, floare, frunză, iarbă, a cosi iarba, inundație, floră / pădure, curte, vârstă, bogăție, a sădi / a planta, a îngriji, plantă, a fi / este, înalt, adânc, mărunț, ușor, a depinde, roditor, al nostru, trunchi, a curăța, lângă.

apă

aer

pământ

piatră

câmpie

mare (întindere de apă)

nisip

deal / vale

lac

râu

stea

nor

soare

cutremur

a crește

copac

pomușoare

floare

frunză

a cosi iarba

iarbă

inundație

floră / pădure

curte

vârstă

bogăție

a sădi / a planta

a îngriji

plantă

este

înalț

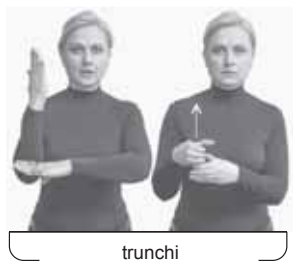
adânc

mărunt

ușor

II. Transpune cuvintele în LMG:

Apă, aer, pământ, câmpie, mare, plantă, copac, floare, frunză, iarbă, inundație, pădure, a sădi/a planta, a îngriji, livadă, a culege, adânc, mărunț, ușor, plin.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- *Lacul este adânc.*
- *Câmpia este verde și plină de flori.*
- *Nisipul de râu este mai mărunț.*
- *Copacul din curtea casei este de vârsta mea.*
- *El este înalt și roditor.*

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

Câmpia	e plină	de flori.

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

.....		

		
.....		
		
.....		

V. Adresează întrebările:

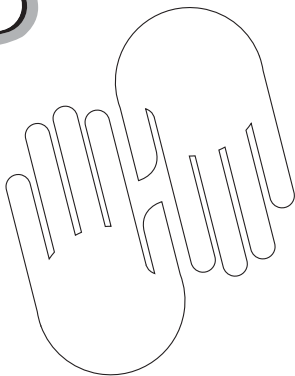
- Cine a sădit copacii?
- Aveți flori în curtea casei?
- Vreți să mă ajutați să cosesc iarba?
- Ce pomușoare ai cules?

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- Pădurea este bogăția noastră.
- Primăvara am sădit copaci tineri.
- Am curățat râul de lângă școală.
- Acasă am sădit flori în curte.
- Tata a semănat iarbă.
- Sănătatea noastră depinde de mediul natural și de floră.

ANIMALE ȘI PĂSĂRI

TEMA 24.

**METODE MODERNE DE STUDIERE A LIMBAJULUI MIMICO-GESTUAL
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Tema 24. Animale și păsări

I. Memorează și exersează!

Vocabular: animale domestice, vacă, cal, capră, porc, oaie, iepure, pisică, câine, măgar, animale salbatice, lup, urs, cerb, elefant, cămilă, maimuță, tigru, leu, păsări / cioară, găină, cocoș, rață, gâscă, curcan, cocostârc, bufniță, crocodil, a paște, a hrăni, a lătra, menajerie, sub, lebădă.

animale domestice

vacă

cal

capră

porc

oaie

iepure

pisică

câine

măgar

animale sălbatice

lup

urs

cerb

elefant

cămilă

mămuță

tigru

leu

bucniță

crocodil

păsări / cioară

găină

cocoș

rață

gâscă

curcan

cocoștârc

a paște

a hrăni

a lătra

menajerie

sub

lebedă

II. Transpune cuvintele în LMG:

Animale domestice, vacă, cal, capră, porc, oaie, iepure, pisică, câine, animale sălbatice, lup, urs, cerb, elefant, cămilă, tigru, leu, bufniță, crocodil, păsări, găină, pui, cocoș, lebădă, rață, găscă, curcan, cioară, cocostârc.

III. Transpune enunțurile în LMG:

- În curte creștem multe animale domestice.
- Calul paște iarbă.
- Vaca bea apă.
- Câinele latră.
- Pisica doarme.
- Cocoșul cântă.

IV. (a) Tradu semnele în limba vorbită după modelul de mai jos:

		
<i>Pisica</i>	<i>doarme</i>	<i>pe pat.</i>

(b) Scrie cuvântul potrivit sub fiecare imagine pentru a obține un enunț:

		
.....		
		
.....		

		
.....		

V. Adresează întrebările:

- *Ce animale domestice cunoști?*
- *Ce animale ai văzut la menajerie?*
- *Elefantul este un animal sălbatic?*
- *Unde trăiește crocodilul?*

VI. Privește secvența video și tradu enunțurile din LMG în limbajul scris:

- *Ieri am fost la menajerie.*
- *Am văzut multe animale sălbatice: elefant, leu, tigru.*
- *Maimuțele erau foarte vesele.*
- *Un urs mare dormea sub copac.*
- *Lebedele și rațele înotau în lac.*

Verbe auxiliare

Anexa 1.

A fi (timpul prezent)

A avea (timpul prezent)

eu am

noi avem

tu ai

voi aveți

el are / ei au

ea are / ele au

A fi (timpul trecut)

eu am fost

noi am fost

tu ai fost

voi ați fost

el a fost / ei au fost

ea a fost / ele au fost

A avea (timpul trecut)

eu am avut

noi am avut

tu ai avut

voi ați avut

el a avut / ei au avut

ea a avut / ele au avut

A fi (timpul viitor)

eu voi fi

noi vom fi

tu vei fi

voi veți fi

el va fi / ei vor fi

ea va fi / ele vor fi

A avea (timpul viitor)

eu voi avea

noi vom avea

tu vei avea

voi veți avea

el va avea / ei vor avea

ea va avea / ele vor avea

Verbe

Anexa 2.

a adopta

a aduna

a ajunge

a ambala

a amâna

a anula

a apăra

a arde

a arunca (mingea la coș)

a asculta

a aștepta

a ateriza

a copia

a da

a decide

a decola

a deschide

a dispărea

a economisi

a explica

a împlети

a încălța

a închide

a înconjura

a plăti

a pregăti

a răbda

a rămâne în urmă

a repara

a respecta

a spăla

a se opri

a se ridica

a se scula

a se spăla

a se supune

a simți

a slăbi

a staționa

a striga

a tăcea

a uita

a rupe

a vedea

a vinde

a vizita

a vopsi

a vorbi

Adjective

Anexa 3.

absent

activ

amoral

ascultător

binevoitor

competent

complicat

corect

cu experiență

curajos

curat

de prisos

delicat

demn

deschis

difícil

egoist

emoțional

excesiv

executiv

fericit

fix

gol

gras (om)

ideal

ieftin

impus

inteligent

încis (om)

jos

mediu

murdar

necunoscut

nefericit

neputincios

normal

nou

obiectiv

oficial

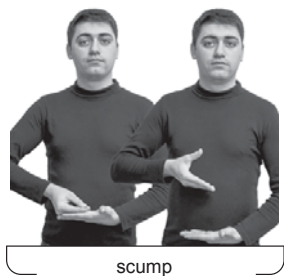
original

orizontal

posibil

Adverbe

Anexa 4.

astăzi

ieri

poinăine

alaltăieri

înainte

minimum

Întrebări uzuale

Anexa 5.

Acesta?

Al cui? A cui?

Care?

Ce?

Când?

Cât?

Nu se poate?

Nu-i nimic?

Pentru ce?

Rar?

Se poate?

Unde?

Semne de punctuație

Anexa 6.

semnul întrebării

ghilimele

paranteze

punct

virgulă

semnul exclamării

Răspunsuri la sarcina IV (b)

Tema 1, pp. 36-37

		
<i>Seara</i>	<i>este</i>	<i>frumoasă.</i>

		
<i>Mă bucur</i>	<i>că ai împlinit</i>	<i>6 ani.</i>

		
<i>Numele</i>	<i>Vă rog</i>	<i>?</i>

Tema 2, p. 46

		
<i>Sora</i>	<i>mea</i>	<i>se plimbă.</i>

		
<i>Bunelul</i>	<i>este</i>	<i>bătrân.</i>

		
<i>Mama</i>	<i>se plimbă</i>	<i>cu pruncul.</i>

Tema 3, p. 53

		
<i>Camera</i>	<i>mea</i>	<i>e mare.</i>

		
<i>Locuiesc</i>	<i>într-o casă</i>	<i>cu multe etaje.</i>

		
<i>Frigiderul</i>	<i>este</i>	<i>la bucătărie.</i>

Tema 4, pp. 61-62

		
<i>Bunica</i>	<i>a cumpărat</i>	<i>cartofi.</i>

		
<i>Banca</i>	<i>transferă</i>	<i>salariul.</i>

		
<i>Am</i>	<i>o sută</i>	<i>de euro.</i>

Tema 5, pp. 72-73

		
<i>ieri</i>	<i>m-am întâlnit</i>	<i>cu nepotul.</i>

		
<i>Ziua</i>	<i>începe</i>	<i>cu gimnastică.</i>

		
<i>El</i>	<i>se trezește</i>	<i>la 5.</i>

Tema 6, pp. 80-81

		
<i>Dimineața</i>	<i>privesc</i>	<i>televizorul.</i>

		
<i>Eu</i>	<i>am sărbătorit</i>	<i>ziua de naștere.</i>

		
<i>Sâmbăta</i>	<i>este</i>	<i>sărbătoare.</i>

Tema 7, pp. 87-88

		
<i>Duminica</i>	<i>eu</i>	<i>mă odihnesc.</i>

		
<i>Toamna</i>	<i>a fost</i>	<i>ploioasă.</i>

		
<i>larna</i>	<i>ninge</i>	<i>frumos.</i>

Tema 8, pp. 96-97

		
<i>În pictură</i>	<i>aleg</i>	<i>culorile deschise.</i>

		
<i>Prefer</i>	<i>culoarea</i>	<i>roșie.</i>

		
<i>Fularul</i>	<i>este</i>	<i>bej.</i>

Tema 9, pp. 103-104

		
<i>larna</i>	<i>îmbraç</i>	<i>scurta.</i>

		
<i>Vara</i>	<i>afară</i>	<i>e cald.</i>

		
<i>Eu</i>	<i>îmbraç</i>	<i>cămașă.</i>

Tema 10, p. 110

		
<i>Bunelul</i>	<i>poartă</i>	<i>papuci de casă.</i>

		
<i>Am încălțat</i>	<i>pantofi</i>	<i>din piele.</i>

		
<i>Cizmele</i>	<i>sunt</i>	<i>strâmte.</i>

Tema 11, p. 121

		
<i>Mama</i>	<i>coace</i>	<i>pâine.</i>

		
<i>Îmi place</i>	<i>friptura de porc</i>	<i>cu mămligă.</i>

		
<i>Dimineața</i>	<i>beau</i>	<i>cafea.</i>

Tema 12, pp. 130-131

		
<i>Salată</i>	<i>din roșii</i>	<i>și castraveți.</i>

		
<i>În grădină</i>	<i>crește</i>	<i>zmeură.</i>

		
<i>Copilul</i>	<i>preferă</i>	<i>cireșe.</i>

Tema 13, p. 137

		
<i>Mi-i sete</i>	<i>de apă minerală</i>	<i>răcoritoare.</i>

		
<i>Suc</i>	<i>dulce</i>	<i>din portocale.</i>

		
<i>Un</i>	<i>pahar</i>	<i>cu chefir.</i>

Tema 14, p. 146

		
<i>Am tocat</i>	<i>ceapă</i>	<i>verde.</i>

		
<i>O farfurie</i>	<i>cu ciorbă</i>	<i>și smântână.</i>

		
<i>Mama</i>	<i>a gătit</i>	<i>sarmale.</i>

Tema 15, p. 153

		
<i>Oficiul poștal</i>	<i>se află</i>	<i>în centru.</i>

		
<i>Strada</i>	<i>o traversăm</i>	<i>atent.</i>

		
<i>Clădirea</i>	<i>Primăriei</i>	<i>e frumoasă.</i>

Tema 16, p. 161

		
<i>Primarul</i>	<i>are grijă</i>	<i>de oraș.</i>

		
<i>Eu</i>	<i>sunt</i>	<i>artist.</i>

		
<i>Contabilul</i>	<i>lucrează</i>	<i>la bancă.</i>

Tema 17, p. 173

		
<i>În vacanță</i>	<i>am citit</i>	<i>cartea.</i>

		
<i>Am absolvit</i>	<i>universitatea</i>	<i>cu excelență.</i>

		
<i>Elevul</i>	<i>învață</i>	<i>bine.</i>

Tema 18, p. 182

		
<i>Eu</i>	<i>voi deveni</i>	<i>medic de familie.</i>

		
<i>La farmacie</i>	<i>am cumpărat</i>	<i>medicamente.</i>

		
<i>El</i>	<i>este</i>	<i>surd.</i>

Tema 19, p. 191

		
<i>Ambulanța</i>	<i>se deplasează</i>	<i>la spital.</i>

		
<i>Visez</i>	<i>să obțin</i>	<i>permis de conducere.</i>

		
<i>Studentul</i>	<i>călătorește</i>	<i>cu trenul.</i>

Tema 20, pp. 202-203

		
<i>Prietenii</i>	<i>au pierdut</i>	<i>la fotbal.</i>

		
<i>Am fost</i>	<i>suporteri</i>	<i>la hochei.</i>

		
<i>Echipa</i>	<i>a câștigat</i>	<i>cupa.</i>

Tema 21, pp. 211-212

		
<i>Am vizionat</i>	<i>acest</i>	<i>spectacol.</i>

		
<i>Am cumpărat</i>	<i>bilet</i>	<i>la cinema.</i>

		
<i>Copiii</i>	<i>au fost</i>	<i>la muzeu.</i>

Tema 22, pp. 217-218

		
<i>De Paști</i>	<i>mâncăm</i>	<i>cozonac.</i>

		
<i>Preotul</i>	<i>citește</i>	<i>Biblia.</i>

		
<i>Bunica</i>	<i>spune</i>	<i>o rugăciune.</i>

Tema 23, pp. 227-228

		
<i>Pe copac</i>	<i>cresc</i>	<i>mere.</i>

		
<i>Aerul</i>	<i>este</i>	<i>proaspăt.</i>

		
<i>Natura</i>	<i>este</i>	<i>o bogăție.</i>

Tema 24, pp. 236-237

		
<i>Calul</i>	<i>paște</i>	<i>iarbă.</i>

		
<i>Azi</i>	<i>plecăm</i>	<i>la menajerie.</i>

		
<i>Cocoșul</i>	<i>cântă</i>	<i>dimineața.</i>

Indice de cuvinte și îmbinări

A

a alege	97	a întârzia	167
a alimenta (mașina)	186	a învăța	163
a aprinde	211	a înverzi	91
a ara	92	a invita	75
a avea grijă	158	a iubi	51
a avea nevoie	112	a juca	193
a bea	118	a lătra	228
a călător	185	a locui	60
a câștiga	190	a lucra	150
a chema	185	a mânca	118
a circula	185	a mea	54
a citi	167	a merge	52
a coace	119	a munci	158
a comunica	170	a obține	181
a cosi iarba	217	a paște	228
a crede	210	a picta	97
a crește	130, 216	a pierde	193
a culege	130	a planta	218
a cumpăra	178	a pluti	184
a cunoaște	167	a povesti	167
a curăța	220	a prăji	119
a da	169	a preda	166
a depinde	220	a prefera	97
a desfășura	193	a prepara	131
a deveni	159	a privi	76
a dezbrăca	106	a proba	105
a dormi	52	a pune	106, 143
a face	195	a purta	112
a face comandă	137	a rade	145
a face cunoștință	45	a răspunde	169
a fi	75	a sădi	218
a fi sănătos	174	a sărbători	85, 210
a fierbe	119	a schia	194
a găti	131	a scrie	54, 167
a gusta	119	a se afla	151
a hrăni	228	a se așeza	52
a îmbrăca	106	a se comporta	185
a încălța	111	a se culca	54
a începe	74	a se deplasa	185
a înflori	89	a se îngălbeni	91
a îngriji	218	a se întâlni	52

a se odihni	85	alt (ă)	112
a se plimba	52	am febră	175
a se ruga	209	amar	137
a se topi	88	an	81
a se trezi	67	angajat	154
a servi	141	animale	204
a sfârși	74	animale domestice	223
a socoti	167	animale dresate	204
a spune	211	animale salbatice	225
a sta	52	anotimp	89
a ști	185	anotimpuri	92
a străluci	92	antrenor	189
a ta	53	a se transforma	135
a tăia	143	antreu	58
a toca	145	Anul Nou	85
a trăi	54	apă	134, 214
a traversa	151	apă minerală	134
a uda	131	apartament	5 /
a visa	186	aplauze	200
a viziona	203	aprilie	82
a vrea	51	aragaz	60
acesta	203	ardei dulce	128
acru	130	argint	144
actor	202	argintiu	93
acum	73	argintiu, v.2	93
adânc	219	artă	199
Adevărat a înviat!	210	artist	154, 202
adidași	110	astăzi	73
adresă	148	atent	151
aer	214	august	82
afară	107	auriu	100
afiș	200	autobuz	181
agricultor	92	autogară	181
al nostru	220	automobil	181
alb	95	avion	186
albastru	96		

B

baie	50	băiat	40
balet	207	bărbat	39
banană	129	bătrân	44
bancă	59, 166	băutură	133
bani	58, 136	bej	91
bazin	197	bere	134

Biblie	214	brânză	114
bibliotecă	206	brâu	100
bicicletă	186	brutar	156
bilet	209	bucătărie	50
bine	169	bufniță	233
biologie	172	bună dimineața	33
biscuiți	119	bună seara	33
biserică	214	bună ziua	33
bloc	149	bunel	42
boală	177	bunică	42
bogăție	224	burtă	179
bomboane	119	buze	95

C

cafea	133, 142	căprui	91
cafenea	117	căpsuni	125
cafeniu	91	câine	231
caiet	167	câmpie	221
caise	124	când?	102
cal	230	cântec	206
calculator	52, 167	cât costă?	59, 136
cald	84, 109	ce doriți?	120
calendar	79	ceai	133
cameră	51	ceainic	141
cantină	117	ceapă	126
cap	178	ceas	66
capac	141	ceașcă	141
capitală	151	ceață	85
capră	230	ceaun	140
carafă	141	centru	151
carne	118	cer	86
carte	167	cerb	232
cartofi	60	certificat medical	177
casă	49	chefir	134
casă de cultură	208	chimie	172
castaniu	91	Chișinău	61
castraveți	126	ciclism	197
căciulă	101	cină	117
călătorie	198	cine?	200
călduros	109	cinema	207
cămașă	100	cioară	233
cămilă	232	ciocolată	119
căpitan	156	ciorapi	99

ciorbă	144	creion	168
circ	209	creștin	214
cireșe	125	cretă	166
ciuperci	129	cristal	140
cizmar	156	crocodil	233
cizme	106	croitor	157
clasă	164	cruce	214
clădire	149	crupe	114
club	194	cu mine	210
cocostârc	234	cu mult timp în urmă	68
cocoș	234	cu plăcere	34
comedie	210	culoare	93
comod	188	culoare deschisă	92
competiție	195	culoare închisă	93
compot	129	culoare pronunțată	93
concediu	198	cultură	205
concert	206	cum?	200
contabil	156	cupă	195
copac	222	cuptor	142
copii	41	curcan	234
costum	94	curcubeu	92
cover	49	curte	150, 224
cozonac	216	cusătoreasă	157
cratiță	140	cutremur	222
Crăciun	61, 214	cuțit	143

D

dans	207	dimineată	65
dansator	207	diplomă	170
de curând	67	director	164
de două ori	199	distracție	199
de obicei	120	dizabilitate de auz	171
de unde?	189	doctor	157
deal	221	dolar	59
decembrie	77	dormitor	50
deget	180	dovleci	127
dejun	116	dragoste	95
delicios	115	dramă	210
deputat	157	drum	149
dereticătoare	160	dulap	51
desen	166	dulce	126
deșteaptă	35	dulceață	117
destul	60	duminică	78
devreme	71	Dumnezeu	214
dietă	135	durere	177

E

echipă	201	este	225
educație	164	etaj	49
educator	157	euro	59
electric	145	examen	166
elefant	232	excelent	169
elegant	160	exerciții sportive	195
elev	164		

F

facultate	170	floră	224
farfurie	140	foaie	167
farmacie	150	folclor	210
fată	40	fotbal	196
făină	114	fotbalist	200
februarie	75	frate	41
federație	194	frig	84
femeie	39	frigider	49
ficat	181	friptură de porc	117
fiicare	70	frizer	157
fierbinte	135	fructe	125
fiică	41	frumos	35, 70
film	207	frunză	223
finiș	201	fular	94
fiu	41	furculiță	143
flămând	115	fustă	99
floare	223		

G

galben	91	ghete	106
galoși	107	ghiozdan	168
gară	186	gimnastică	70
găină	234	gimnaziu	170
gâscă	234	grădină	128
gât	179	gri	91
geantă	93	gură	179
ger	85	gustos	115

H

hai!	210	hipoacuzic	180
haine	94	hochei	196
hamal	158	Hristos a înviat!	210
hârtie	167		

I

ianuarie	75	injecție	177
iarbă	223	interesant	160
iarnă	83	interpret	158
ibric	145	inundație	223
iepure	231	iulie	76
ieri	67	iunie	76
iertare	215		

Î

îmi place	60	înfrângere	198
împreună	200	înghețată	119
în curând	71	înnorat	83
înalt	151, 225	înot	197
încet	69	întotdeauna	68

J

joc	198	jucător	196
joi	75		

K

karate	201	kilogram	60
--------	-----	----------	----

L

la revedere	33	liceu	170
la țară	108	limba română	172
lac	221	limbaj mimico-gestual	171
lampă	52	lingură	142
lapte	133	linguriță	143
lămâie	93	literatură	205
lângă	226	livadă	70
lebedă	235	livadă de meri	127
lecție	165	lumânare	215
legume	127	lună	75
lei	59	luni	77
lenjerie de corp	100	lup	232
leu	233	lupte	196

M

magiun	113	mâncare tradițională	119
mai	76	medalie	196
mai târziu	67	medic	157, 176
maimuță	233	medic de familie	180
maiou	101	medicamente	177
mamă	40	menajerie	235
mare	44	mere	124
mare (întindere de apă)	187, 221	mic	44
mare (mărime)	107	miercuri	78
martie	76	minge	196
marți	78	ministru	158
masă	51	minută	66
mașină de tocat carne	142	mobilă	51
matematică	172	modest	160
mă bucur	35	morcovi	127
mă doare	178	motocicletă	186
măgar	231	mult	188
mămăligă	118	mult timp	71
mănuși	101	mulțumesc	33
mărime	108	muncitor	158
mărunt	225	munte	86
măturător	158	murături	117
măine	67	musafir	144
mână	180	muzeu	206

N

nas	178	noapte	65
natură	85	noapte bună	34
negru	90	noiembrie	77
nepoată	42	nor	222
nepot	42	nord	188
niciodată	68	notă	166
ninge	85	nume	33
nisip	221		

O

oaie	231	oranj	91
oameni	39	orar	165
ochi	178	oraș	149
octombrie	77	oră	66
odihnă	198	orez	114
olimpiadă	195	ouă	118

P

pahar	136	piper	142
palton	99	pisică	231
pantaloni	102	pix	168
pantofi	106	plăcintă	120
papuci de casă	106	plantă	225
paralimpic	195	plin	200
parc	150	plouă	84
pasager	186	poezie	208
paste	114	poftim	34
pastile	177	policlinică	176
Paști	79, 215	poliție	150, 186
pat	51	polonic	143
patinaj	201	pompieri	150
patron	159	pomușoare	223
pauză	165	porc	231
păcat	215	portocale	125
pădure	224	portocaliu	91
pălărie	101	poștă (oficiul poștal)	151
pământ	86, 220	prânz	116
păr	94	prefer	60
păsări	233	premieră	208
pâine	113	prenume	34
pârjoală	120	preot	217
pâsle	109	prezent	69
pere	124	prieten	201
pereche	107	primar	159
pentru că	209	primărie	150
permis de conducere	186	primăvară	83
persoană	39	proaspăt	115
pește	70, 118	profesor	164
piatră	220	program	71
picioar	180	progres	170
pictor	158	proiector	167
pictură	205	prospect	18 /
piele	108	prunc	41
piept	179	prune	126
piersici	125	pulover	104

R

raion	152	repede	66
rață	234	ridiche	127
răceală	181	roată	187
răcoritor	136	rochie	99
rău	170	roditor	226
răzătoare	144	roșcat	95
râu	221	roșii	126
rece	135	roșu	90
recent	68	roz	95
reguli de circulație	190	rugă	215

S

sacou	100	secretar	159
salam	114	secundă	66
salariu	59	septembrie	77
salată	128	serviciu	94
sală sportivă	197	sesiune	171
salut	34	sete	135
sanatoriu	199	sfânt	217
sandale	106	sfeclă roșie	129
sarafan	100	sită	142
sare	113	skype	211
sarmale	144	smântână	118
sat	149	soare	83, 222
săptămână	77	solist	208
sărbătoare	79, 216	soră	41
sătul	118	soră medicală	176
sâmbătă	78	soț	40
scară	149	soție	40
scaun	51	spate	176
scenă	208	specialitate	159
scriitor	208	spectacol	207
sculptor	159	spectator	208
scurtă	99	speranță	215
scuze	34	spital	176
se îngălbenesc	85	sportiv	194
se poate?	189	stadion	197
seară	65	stea	222
secol	144	stilou	168

stradă	149, 187	sufragerie	50
strâmt(ă)	107	sunet	165
struguri	125	supărat	199
student	164	suporter	197
sub	235	sur	91
suc	134	surd	181
sucitor	145	surpriză	35

S

șampanie	134	șofer	159
școală de meserii	159	șosete	99
șervețele	143	ștrampi	100
șlapi	109		

T

tablă	166	timpul prezent	71
tablou	94, 207	timpul trecut	71
tacâmuri	140	timpul viitor	72
talent	209	toamnă	83
talpă	109	toate	44
tată	40	toc (la pantof)	107
tavă	145	tradiție	152
taxi	18 /	traducător	156
tânăr	44	transfer	60
teatru	206	translator	158
telefon mobil	221	transport	188
televizor	52	tranzacție	60
temă	165	tratament	177
tenis	201	trecut	69
terapeut	180	tren	187
terci	118	tricou	102
tigaie	140	troleibuz	188
tigru	233	trunchi	226
timp	65	turism	198
timp liber	199	tuse	178

U

ulei	119	ureche	179
un litru	135	următor	69
unde?	101	urs	232
universitate	170	usturoi	126
unt	113	ușor	225

V

vacanță	165	veselă	140
vacă	230	vestimentație	99
vale	221	veteran	159
vapor	188	victorie	195
vară	83	viitor	72
varză	127	vin	134
vă rog	34	vineri	78
vânt	85	violet	92
vârstă	224	vișine	125
veceu	50	vișiniu	95
verde	90	vopsele	93

Z

zahăr	113	zi	66
zăpadă	84	zi de naștere	79
zdrobitor	141	zmeură	126

NUMERE

1 (unu)	56	2 000 000 (două milioane)	58
1 000 000 (un milion)	58	20 (douăzeci)	57
10 (zece)	56	21 (douăzeci și unu)	57
10 000 (zece mii)	58	30 (treizeci)	57
100 (o sută)	57	5 (cinci)	56
1000 (o mie)	58	50 (cincizeci)	57
11 (unsprezece)	56	500 (cinci sute)	58
16 (șaisprezece)	57	6 ani	35

Despre autori

	Natalia Babici, prim-vicepreședinte al Asociației Surzilor din Republica Moldova
	Loretta Handrabura, conferențiară universitară, etnologă, doctoră în filologie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
	Cornelia Bodorin, doctor în psihologie (psihologia specială), conferențiar universitar, Institua Medico-Sanitară Publică Institutul de Medicină Urgentă
	Mariana Scripnic, profesoară de limbaj mimico-gestual, Școala specială nr. 12 pentru copiii hipoacuzici și cu surditate tardivă din municipiul Chișinău

Apariții editoriale

	Omul din lumea tăcerii. Ghid pentru înțelegerea lumii persoanelor cu dizabilități de auz / Chișinău: Dira-AP, 2016. – 300 p. Tiraj: 800 ex. Lucrarea a fost publicată în cadrul proiectului „<i>Abilitate versus Dizabilitate – de la înțelegere spre eliminarea discriminării și incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități auditive și de vedere</i>”, finanțat de către Programul Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros Moldova.
	Ghid metodologic pentru învățarea limbajului mimico-gestual în Republica Moldova / Chișinău: „Garamont Studio”, 2016. – 200 p. Tiraj: 500 ex. Publicația a fost realizată de Alianța INFONET și Asociația Surzilor din Republica Moldova, în cadrul proiectului „Edificarea unui „pod de comunicare” proactivă – demers pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități de auz”, cu suportul Fundației Est-Europene, din resursele acordate de Guvernul Suediei și de Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.
	Dicționarul limbajului mimico-gestual din Republica Moldova / Chișinău: „Ideea-Com”, 2017. – 736 p. Tiraj: 300 ex. Volumul a fost editat în cadrul proiectului „<i>Promovarea conceptului de translație în limbajul semnelor – o cale spre incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități de auz</i>”, implementat de Asociația Surzilor din Republica Moldova în parteneriat cu Alianța INFONET, cu suportul financiar al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, SDC.